

Framtid Ånge

MASSOR AV
TIPS PÅ KUL
VINTER-
AKTIVITETER



Från Stilla havet till lugnet vid Borgsjön



**DE BRINNER FÖR
LANDSBYGDEN**



EVENEMANGSKALENDER

PÅ GÅNG I KOMMUNEN



**GRANNFEST
I LJUNGAVERK**



Vill du bli timvikarie?

■■■ **ANMÄL DÅ DITT INTRESSE** till Ånge kommuns bemanningsenhet! Vi rekryterar ständigt personal som ersätter ordinarie personal vid eventuell sjukdom och annan tillfällig frånvaro.

Vi har alltid ett behov av extra timvikarier, särskilt inför jul och nyår samt under semesterperioder.

DE OMRÅDEN vi söker timvikarier till är följande:

- Äldreomsorgen och Stöd- och omsorgsverksamheten (LSS) i Ånge kommun. Arbetsplatserna är våra särskilda boenden, hemvårdsområdena, LSS gruppboendena och där personlig assistans behövs.
- Barnomsorgen
- Kostorganisationen
- Städorganisationen

REGISTRERA DIN ANSÖKAN i vår annons på <http://www.ange.se/jobb>. Du kan även söka via Arbetsförmedlingens platsbank.

Upplivedagar med Vård- och omsorgscolleg

■■■ **DEN 13 OCH 14 OKTOBER** anordnade Vård- och omsorgscolleg Södra Norrland en så kallad "uppliveverkstad" för kommunens åttonde- och niondeklassare i Ljungaverk. Detta med avsikten att intressera eleverna för yrken inom vård- och omsorg.

Vård och omsorgscolleg är ett samarbete mellan arbetsgivare, utbildare och fackförbund som finns över hela Sverige. Samarbetet verkar för ett ökat intresse för arbetsområdet, samt för höjd kvalitet av utbildningarna inom vård- och omsorg. Det finns idag 19 regionala och 74 lokala college, där en samordnare har i uppgift att samordna och följa upp verksamheterna i sin region.

För att en gymnasieutbildning eller vuxenutbildning inom vård- och omsorg ska få kalla sig Vård- och omsorgscolleg krävs en certifiering där tydliga kvalitetskrav måste uppfyllas för att säkra kvalitén i utbildningen. Var tredje år behöver dessutom utbildningarna kvalitetsprövas igen utifrån Vård- och omsorgscolleges krav.

ARBETSMÖJLIGHETERNA efter att ha avslutat en certifierad utbildning genom Vård- och omsorgscolleg är goda. Certifieringen ställer höga krav vilket leder till att man blir attraktiv på arbetsmarknaden som exempelvis undersköterska.

På Bobergsgymnasiet i Ånge är Vård-

och omsorgsprogrammet certifierat efter Vård- och omsorgscolleg, vilket innebär att de även får kalla sig Vård- och omsorgscolleg samt håller den kvalitet som samarbetet kräver. Alla elever som går årskurs två och tre på Bobergsgymnasiet är dessutom garanterade sommarjobb under utbildningen.

ÄR DU INTRESSERAD av att gå Vård- och omsorgscolleg? Besök Bobergsgymnasiet's hemsida www.bobergsgymnasiet.se/program/vard-och-omsorg/ och/eller Vård- och omsorgscolleges hemsida www.vo-college.se/



Robin Johansson som går på Vård- och omsorgscolleg testar på att ta blodprov under Upplivedagarna i Ljungaverk.

Ansökan om medel ur stiftelser och fonder

■■■ **SOCIALNÄMNDEN I ÅNGE KOMMUN** beslutar om utdelning av bidrag ur stiftelser och fonder. Stiftelserna har olika ändamål och är geografiskt begränsade till före detta Borgsjö och Haverö kommuner. Gemensamt är att de ska täcka ett behov som uppstått.

- Ansökningsblankett får du via kommunens reception, telefon 0690-250 100.
- Ansökan skickas till Ånge kommun, Eva Stecksén, 841 81 Ånge, senast 25 november.

Framtid Ånge



FRAMTID ÅNGE är Ånge kommuns informationstidning till hushåll och företag i kommunen. Framtid Ånge är också ett viktigt verktyg i marknadsföringen av kommunen och du som inte bor i kommunen kan prenumerera på tidningen via www.ange.se/framtidang. Tidningen kommer ut 2 ggr/år.

Adress: Ånge kommun, 841 81 ÅNGE
Telefon: 0690-250 100.
Ansvarig utgivare: Stefan Wallsten
Redaktion & text: Kristina Kamsten och Thérèse Kihlander, tel. 0690-250 278
e-post: framtid@ange.se
Produktion: Matsson Reklam & Information
Tryck: Prinfo-Accidenstryckeriet
Upplaga: 9.000 ex
Omslagsfoto: Per H elander

”Jobb kommer att finnas för den som har rätt utbildning, inget är säkrare än det!”



Kommunalrådet har ordet

STEN-OVE DANIELSSON

Behov av att anställa och en viss oro för att vi helt plötsligt blir så många fler

■■■ **HEJ, NI HAR SÄKERT** hört mig nämna vårt kommande behov av att anställa nya medarbetare i såväl Ånge kommun som i företagen som finns här. Vi har nu en prognos på att vi behöver anställa 170-190 personer under de kommande fem åren och de privata företagens behov är ännu större. Detta gör att var och en behöver göra det vi kan för att påverka våra ungdomar att i större utsträckning skaffa sig en yrkesutbildning och vi som kommun måste jobba för att fler vuxna ska kunna omskola sig till de behov som nu kommer att finnas.

Min bild är att bara inom lokföraryrket kan 20 personer anställas de kommande 2-3 åren, så det är ett av de yrken vi nu skall titta närmare på för att se vad vi kan få till i vårt närområde. Men vänta inte på att det skall dyka upp någon lämplig utbildning lokalt utan titta gärna på vad som finns i ett betydligt större område. Jobb kommer att finnas för den som har rätt utbildning, inget är säkrare än det!

JA, NÄR VI TALAR OM behovet att anställa är också steget nära till alla de som nu söker skydd i vår kommun och i Sverige. Naturligtvis kommer det ta flera år innan de kan vara aktuella för att kliva in på vår arbetsmarknad och att tro något annat vore bara naivt. Men hitintills, och jag skriver detta den 21 oktober, är läget ansträngt med exempelvis alla ensamkommande ungdomar som kommer hit. Men vi har inga kommunala kostnader så som några av

våra grannkommuner har eftersom vi klarat att lösa vår uppgift inom kommunens gränser och inte behövt betala dyra boende som man gjort i andra kommuner. Bara de ensamkommande ungdomarna har dessutom skapat ca 25 arbetstillfällen som staten betalar kostnaderna för. Men visst finns en viss oro över hur det blir om vi om några månader skulle ha 500 fler än idag, hur kommer vi då klara läkarundersökningar, tandvård med mera.

DE KOMMANDE MÅNADERNA kommer vi och vårt land ställas inför stora prövningar rent praktiskt, och även om vi i Ånge alltid varit en välkomnade kommun för inflyttare så känns det som att det finns ett tak någonstans... Men krig tar inte hänsyn till vilka tak vi anser att det finns. Vår förhoppning måste vara att FN och stormakter med flera kan komma överens så att man med gemensamma krafter får stopp på mördandet i Syrien och andra länder. Människor behöver ha valmöjligheten att bo kvar i sina hemländer med sina nära och kära.

Oaktat detta så blir det en jul i år också så jag vill passa på att önska eder alla en God Jul och ett Gott Nytt År.

Från Stilla havet till lugnet vid Borgsjön

Från en lägenhet på den trettioandra våningen i myllrande Tokyo till huset vid den spegelblanka Borgsjön. Familjen Decker Köhler har upplevt många kontraster de senaste åren.

TEXT: MIA BRGLUND
FOTO: PER HELANDER

Catrin Decker och Johan Köhler har i 11 års tid bott och arbetat runt om i världen. Första flyttlasset från Sverige gick till Estland 2004. Två år senare flyttade de vidare till grannlandet Lettland. Efter småbarnsåren i Baltikum gick flytten 2010 till varmare breddgrader och Dubai. De senaste tre åren har de bott i Japan. Det är Johans arbete inom Volvo-gruppen som till stor del har styrt var de bott. Men nu har det lämnat Tokyo och bor i sitt nybyggda sommarhus tillsammans med barnen Karl, 11 år, och Agnes, 9 år. Ett rött hus med vita knutar och med panoramautsikt över Borgsjön i Tälje. Tomten köpte familjen för åtta år sedan och de första somrarna bodde de i en liten sommarstuga med utedass som stod på tomten.

– Barnen har faktiskt aldrig bott i Sverige, men det här har varit barnens





- Japanska är svårt, men jag lärde mig det snabbt, säger Agnes

- I Tokyo gick det inte att spela fotboll ute i parken, för det var för många människor där, säger Karl.



fasta punkt på somrarna då vi har varit hemma i Sverige på semester. Det har känts viktigt för oss att ge dem en plats i Sverige som de kan kalla hemma. På somrarna har släkt och vänner fått komma hit till Tälje och hälsa på, istället för att vi har flängt runt.

- Jag sa till mina klasskompisar i Tokyo att jag är svensk, men jag hade ju aldrig bott i Sverige, säger Agnes.

ATT ETABLERA SIG i ett nytt land och få allt det praktiska i vardagen att fungera har varit ett rätt omfattande projekt vid varje flytt förklarar Catrin. Alla länder har sin kultur, sitt skolsystem och sina traditioner. I Dubai blandades dock traditioner från alla håll, eftersom 85% av invånarna är gästarbetare från olika delar i världen.

- Det var väldigt fritt och enkelt att

vara barnfamilj i Dubai. Barnen var alltid varmt välkomna överallt, även på restauranger, berättar Johan.

I Dubai fanns det dock vissa seder som Catrin som kvinna förväntades följa.

- Jag dolde knän och axlar när jag var ute bland allmänheten och Johan var tvungen att ge sitt godkännande till att jag fick köra bil.

Men vardagen var enkel med ständig sommar och Catrin stannade kvar med barnen i Dubai under ett extra halvår, när Johan flyttade till Japan för att arbeta.

Att få barnens vardag och skolgång att fungera och vara trygg har varit hög prioritet hos familjen. Efter Dubai blev det en stor omställning för barnen att komma till Japan.

- I Tokyo får man inte springa runt i

parkerna, utan barn ska vara lugna och tysta, säger Karl.

- Ja, där är det mer dom vuxna som leker, säger Catrin. Hon minns när de var på Disneyland och hon var den enda föräldern som köade med sina barn för att åka berg-och dalbana.

- Alla andra i kön var förväntansfulla och glada japanska vuxna med olika Disney-huvudbonader, säger hon och skrattar.

DET VAR ÄVEN SVÅRT att göra spontana aktiviteter och leka utomhus i Tokyo. Att försöka komma ut i naturen, istället för att trängas på en filt i en park var inte heller så enkelt.

- Jag minns den gången då vi tog tåget ut från Tokyo en helg för att uppleva naturen och vandra i berg. Problemet var att alla andra på tåget också hade

”Ständigt träffar jag engagerade människor som brinner för sin bygd”





tänkt samma sak. Det blev till och med kö upp på berget, säger Johan.

Barnen har gått i internationell skola med engelska som huvudspråk. I Japan fick de även undervisning i japanska.

– Japanska är svårt, men jag lärde mig det snabbt, säger Agnes.

Både Agnes och Karl tycker att det är roligare att gå i skola i Sverige. Och friheten att kunna leka fritt ute i naturen är efterlängtat.

– Det är längre raster och mer tid att leka, säger Karl.

TROTS ATT TOKYO är en myllrande storstad är det låg kriminalitet och familjen kände sig trygga. Karl kunde även själv åka tunnelbana till sin kompis. Men hotet om jordbävningar och jordskalv

gjorde sig alltid påmint.

– Huset var byggt på en fjädrande grund, så efter varje jordskalv så tog det en stund innan huset slutade att gunga. Under tiden kunde man faktiskt känna sig sjösjuk, förklarar Johan. Han cyklade under en period till jobbet. Men efter att ha blivit påkörd två gånger slutade han att cykla.

Catrin, som är forskningsingenjör i biokemi, passade på att förverkliga en annan yrkesdröm under sin tid utomlands.

– Jag utbildade mig till inredare under tiden i Dubai och Japan,. Det var jätteroligt att få en sådan möjlighet, säger hon. Nu jobbar Catrin på laboratoriet på Akzo Nobel i Alby. Johan arbetar vidare inom sin bransch och pendlar till Östersund.



Efter elva år utomlands är Catrin Decker nu åter i trakterna där hon växte upp.



Det nybyggda huset i Tälje med panorama-utsikt över Borgsjön.



Johan Köhler har länge varit jaktintresserad. Kronhjorten kommer från en jakt i Lettland.

Att komma närmare släkten var ett viktigt skäl till att familjen flyttade hem.

– Barnen har ett stort behov av att få vara med sina mor-och farföräldrar och kusiner, något som de har saknat under många år, säger Catrin. Johan, som kommer från Uppsala var minst lika pådrivande av flytten till Medelpad.

– Det som drog var jakten, fisket och närheten till fjällen, men inte minst att komma nära våra familjer både här och i Uppsala, säger han.

DE TYCKER ATT det finns ett otroligt fint utbud av fritidsaktiviteter i Ånge. Barnen har redan aktiverat sig i parkour, judo, teaterverkstans sång- och dansundervisning.

– Jag upplever ett väldigt stort engagemang bland Ångeborna, som jag kan-

ske inte känner igen sedan min uppväxt, vilket känns som en jättefin utveckling. Ständigt träffar jag engagerade människor som brinner för sin bygd, säger Catrin.

Huset vid Borgsjön hoppas de kunna bo kvar i, kanske efter lite utbyggnad. Men det som grumlar den visionen nu är problemet med skolskjuts för barnen.

– Tyvärr så tycker jag inte att vi har fått den hjälp från kommunen vi behövt för att lösa den här knuten ännu trots att vi är halvägs in i höstterminen, säger Johan och fortsätter:

– Jag tror att det är viktigt för Ånge kommun att vara flexibel och erbjuda ”konkurrensfördelar” som till exempel

skolskjutsar. Annars kommer det vara svårt att motivera familjer att flytta hit, vilket jag vet att Ånge kommun aktivt arbetar för, säger han. Ett förslag, som Johan har, är att kommunen utser en inflyttningslots som har all kontakt med nyckelpersonerna inom exempelvis skolomsorg och andra enheter. Då kan man som nyinflyttad direkt få hjälp och information om var man vänder sig i olika frågor.

– Det skulle göra det enklare att flytta hit om alla frågor fick snabba svar, menar han.

– Jag hoppas att det löser sig så att vi kan sätta ner våra bopålar ordentligt här på denna otroligt vackra plats. Att varje dag få vakna upp och känna stillheten och se ut över vattnet, det är rikedom, avslutar Catrin.

”Det är roligare att gå i skola här och det är längre raster och mer tid att leka”



Från idé till succé

Att göra verklighet av sin idé, hur gör man det? Vad är en bra idé? Och vart kan man vända sig om man behöver hjälp med att förverkliga den? Företaget Swedish Countryside har lovat att dela med sig av sina bästa tips för att lyckas och berätta om företagets resa från tankembryo till utvecklad idé och tjänst.

De brinner för

Rebecca Molin och Maria Molin Söderberg är entreprenörerna bakom företaget Swedish Countryside. Tillsammans har de förverkligat sin dröm, drömmen om att sälja landsbygden utan att förändra den.

– Vi vill visa att det kan vara intressant att bo på landet och jobba i exempelvis skogen, säger Rebecca.

Företagets idé går ut på att hyra ut lokalbor som är bosatta i vår region till besökare, detta för att låta dem ta del av det enkla och trevliga livet på landet. Som besökare kan man exempelvis hyra en lokalbo för att få uppleva ett dygn med ett jaktlag, gå på en fototur i spännande Ljungandalen, eller bara för att få uppleva det livet lokalbon lever och göra det som han eller hon gör dagligen.

Idén till företaget föddes kring köksbordet hemma i Viken i Fränsta, men det skulle komma att ta några år av samtal runt det där köksbordet innan idén blev verklighet.

– Vi ville testa och se om idén fortfarande var lika het något år senare, beskriver Rebecca.

Detta är även ett av deras bästa tips till ortsbor som eventuellt sitter på en innovation, alltså att inte ha för bråttom, utan att vila idén för att se om den är aktuell senare.

SWEDISH COUNTRYSIDE VANN i våras första pris i kategorin Bästa tjänsteidé i tävlingen ”Jag har en idé”.

– Att vinna kändes som en bekräftelse på att vår idé faktiskt var bra, vilket var skönt, förklarar Maria.

De tipsar även andra att testa sina idéer via till



FOTO: SANDRA CHARINA LUNDIN

exempel en tävling om det finns möjlighet.

De två entreprenörerna tycker att en bra idé ska vara enkel och lätt att ta till sig. Att omge sig med människor som ifrågasätter idén är även det ett tips som Rebecca och Maria vill skicka med alla som står i startgroparna med att förverkliga sin dröm. De är nämligen en hjälp i processen med att formulera idén.

Att våga ta hjälp och att inte stressa är även det någonting som Rebecca och Maria vill förmedla till alla entreprenörer där ute.

– Låt det vara en process och tillåt dig att göra fel, tillägger Rebecca.

MÅLET MED SWEDISH COUNTRYSIDE beskriver Rebecca och Maria är att investera i, och samla den svenska landsbygden. De vill visa att lokalbor från



EXEMPEL PÅ
AKTIVITETER

En dag
med
Naomi

landsbygden



**MARIA OCH REBECCAS
BÄSTA TIPS PÅ
VINTERAKTIVITET?**

– Favoriten är helt klart
angling, det är en
aktivitet som är rolig för
hela familjen och som
uppskattas av oss alla.

landsbygden har någonting som är intressant att erbjuda, och på det sättet även ge sina barn möjligheten att välja landsbygden.

– Vi vill helt enkelt ändra synen på turismen här, berättar Maria.

I närmaste framtiden ligger fokus på försäljning och att skala upp konceptet till hela landet, så att fler människor kan bjuda hem besökare till sig och sin hembygd

FÖR MER INFORMATION eller kontakt med Swedish Countryside, besök företagets hemsida på www.swedishcountryside.se eller gå in på deras facebookside Swedish Countryside.

TEXT: THÉRESE KIHLANDER



En dag på
trycket med
glesbygds-
profeten
Håkki



Fiske
med
erfaren
lokalbo

PELLE BERGLUND, AFFÄRSRÅDGIVARE PÅ ÅKROKEN BUSINESS INCUBATOR

”Att sitta på en bra idé är ingen bra idé”

Pelle Berglund som arbetar som affärsrådgivare på Åkroken Business Incubator i Ånge, har även han utlovat lite tips och råd till alla ortsbor som vill förverkliga sina idéer. Pelle har arbetat med Swedish Countryside och vet hur man som entreprenör tar sin idé till nästa steg. Oavsett hur långt man har kommit med sin idé kan man alltid bolla idéer med Pelle och hans kollegor på Åkroken Business Incubator.

– Det viktigaste är att man kan beskriva sin idé, säger Pelle.

OM MAN STÅR I startgroparna med att förverkliga sin idé är det viktigt att besvara alla de frågetecken som finns, och att börja bygga en affärsmodell. Hur ska vi tjäna pengar? Vilka är våra kunder? Det är många frågor som behöver besvaras i processen när man gör verklighet av sin idé.

– Nyckeln till framgång är att hitta kunderna. Det finns alltid ett sätt att tjäna pengar på idén om den är bra, säger Pelle.

HAN VILL ÄVEN SLÅ ett slag för att bra idéer behöver få komma fram i ljuset för att förverkligas. Swedish Countryside deltog till exempel i tävlingen ”Jag har en idé” som Åkroken Business Incubator ordnade i Ånge i våras. Tävlingen syftar till att entreprenörer som har bra idéer ska våga göra verklighet av dem. Vinnarna fick möjlighet till fortsatt rådgivning via Åkrokens affärsrådgivare.

– Att sitta på en bra idé är ingen bra idé, tycker Pelle.

Han beskriver Swedish Countrysides stora potential som anledningen till att de vann Bästa tjänsteidé i tävlingen.

– Vi såg tidigt att det skulle gå att

lyfta deras koncept till en nationell och internationell nivå.

Att denna möjlighet finns beskriver han även är en viktig egenskap hos en idé.

– En bra affärsidé ska innehålla ett värdeerbjudande som det finns någon som vill betala för, förklarar Pelle. Men han poängterar även att en bra idé behöver en driven entreprenör i ryggen för att lyckas. Som entreprenör bör man även tänka på att det är viktigt att testa marknaden för idén tidigt i processen, avslutar han.

FÖR MER INFORMATION,

besök hemsidan www.akrokenbusinessincubator.se eller kontakta Pelle genom att ringa 073-847 94 24 eller maila till pelle.berglund@akroken.se.

TEXT: THÉRESE KIHLLANDER

Pelles Pitch-skola

En pitch är en kort presentation på max en minut för att väcka intresse om dig som person, om ditt företag eller en idé. Pitchen ska leda till att den du presenterar den för ska vilja veta mer.

Gör så här:

- jag heter....
- beskriv vad du gör eller säljer,
- vem du eller din produkt hjälper och på vilket sätt
- varför du hjälper
- vem som står bakom företaget eller idén
- kroken (det som gör att du får en chans att kontakta personen eller följa upp samtalet)

PELLES BÄSTA TIPS PÅ VINTERAKTIVITET

– Mitt självklara tips är skidåkning på Getberget, en fantastisk och lättillgänglig anläggning. Och när vårsolen kommer fram så ligger angling på agendan.

Företagarfrukost

- en möjlighet att träffas och utvecklas



Nätverkande kring frukostborden och i debattsoffan.

■■■ **EN GÅNG I MÅNADEN** träffas företagare i kommunen för frukost, nätverkande och för att dela kunskap och information. Miniseminarier om olika ämnen, information från myndigheter och diskussioner om aktuella nyheter står på programmet. Det är en hel del som hinns med på frukost-

träffarna som leds av moderatorn Fredrik Gunnarsson.

Framtid Ånge besökte Företagarfrukosten i oktober och ämnet som behandlades då var handelns möjligheter i kommunen. Cirka 40 deltagare kom för att höra Marie Dahl Larsson från Östins järnhandel berätta om hur hon som ny järnhandlare tänker om framtiden. Helene Jenerberg från Ånge köpmannaförening och Carina Janars centrumutvecklare i Ljusdal var andra som delade erfarenheter. Fredrik Gunnarsson lotsade deltagarna genom programmet som också innehöll informa-

tion om e-handel och en "pitch-skola". En pitch är en kort presentation för att väcka intresse om ett företag, en idé eller en person. Pelle Berglund från Åkroken Business Incubator introducerade pitchskolan.

FRUKOSTARNA ORDNAS av Ånge kommuns näringslivsenhet och Företagskraft på olika platser i kommunen. Vanligen kommer mellan 20-40 deltagare varje gång.

- Eftersom handeln är i fokus den här gången var det speciellt intressant för oss att komma, säger Elisabet Blomström från Elbutiken i Ånge. Kristin Edfeldt från Mid Wear i Fränsta håller med.

De får också medhåll av de andra deltagarna vid frukostbordet när de säger att de kommer att delta fler gånger på företagarfrukost. Det är viktigt att träffa andra företag från olika branscher och lära känna varandra.

TEXT: KRISTINA KAMSTEN
FOTO TOMMY ERIKSSON

Tommy Eriksson, näringslivschef, Ånge kommun och Fredrik Gunnarsson, programledare håller i företagarfrukostarna.



Åkroken Business Incubator

- en viktig del av Ånge kommuns arbete med företagsutveckling

■■■ **ÅNGE KOMMUN INGÅR** i Åkroken Business Incubator (ÅBI), en regional inkubator i Västernorrland.

Där har företag i Ånge kommun och i hela Västernorrland tillgång till 12 affärsrådgivare med olika spetskompetens. Det ger företag med idéer och tillväxtpotential tillgång till ett värdefullt kompetensnätverk. ÅBI är en av två regionala inkubatorer i Sverige. Det är ett unikt koncept som på sikt kan ge konkurrensfördelar vid tilldelning av statliga resurser för innovationer, till exempel via Vinnova, som driver program för att stärka innovationskraften i Sverige.

Åkroken Business Incubator lägger grunden till ett innovativt och attraktivt företagsklimat där de företag som finns i länet ser nytta med att stanna kvar och utvecklas. Företaget SCA:s in-

vesteringar på 7,8 miljarder kronor i Östrand är ett tydligt exempel. Även företag nationellt och internationellt ser nytta med att finnas i innovativa miljöer. Ett exempel är Silicon Valley där hela världens IT-bolag finns samlade.

I Västernorrland finns över 500 branscher, vilket ställer stora krav på olika kompetens i de företagsfrämjande organisationerna.

- Via Åkroken Business Incubator har vi i Västernorrland skapat ett unikt innovationssystem som ger oss förutsättningar till högre tillväxt, fler jobb och framförallt, fler inspirerande företag, säger Tommy Eriksson, näringslivschef i Ånge kommun.

- Nu kanske jag sticker ut hakan när jag jämför Västernorrland med världens ledande IT-miljö, men ur ett annat branscherspektiv

är samarbetet mellan Processum, Bio Business Arena och Åkroken Science Park ett exempel på ett världsunikt centrum för att kommersialisera skogen enligt finska skogskoncernen UPM, säger Tommy.

I Ånge kommun har affärsrådgivaren Pelle Berglund fått en lysande start då det i skrivande stund är fyra bolag inskrivna i ÅBI och två på väg in.

- Om dessa företag på sikt kommer vara framgångsrika är till största del upp till entreprenören bakom företaget. Jag är dock helt övertygad om att ÅBI är en samarbetspartner som skapar bättre förutsättningar för företag att nå framgång genom sin metodik och sitt nätverk, säger Tommy.

Recond Concept är det lilla företaget i Ånge med den stora marknaden runt om i Sverige, men också ute i världen via några stora kunder. Med hjälp av deras kunskap, externa maskiner och gröna kemikalier hjälper de företag att hålla ventilationsanläggningar och kylsystem i god kondition.

Recond Concept

– ett grönt förbättringskoncept

Nils-Erik (Nicke) och Carina Jonasson äger Recond Concept och förklarar det här med de gröna kemikalierna och deras goda egenskaper.

– Alla industriföretag som måste värma eller kyla en process behöver rengöra sina anläggningar eftersom det blir beläggningar i systemens rör, ventiler och fläktar. Beläggningarna minskar effekten och ökar energiåtgången och därmed kostnaden och belastningen på miljön. Kemikalierna vi använder i vårt rengöringskoncept består i huvudsak av organiska syror och mjölksyror som tar bort beläggningarna. De är snälla mot miljön och skadar inte materialet i anläggningarna när de rengörs.

Idag finns flera leverantörer av gröna kemikalier. Denna typ av kemikalie har en historia knuten till Ånge. Det företag som började utveckla den här typen av rengöringskemikalier med fruktsyror startade nämligen i Ånge på 1990-talet. De starka kemikalier som användes tidigare tog bort beläggningarna, men de gick också hårt åt materialet i anläggningarna. Rengöringsämnet skulle sedan hanteras som farligt avfall.



VINN I EKONOMI, MILJÖ, TID OCH KVALITET

– Vi börjar ofta ett projekt med att göra tester och analysera kundens anläggning för att ge kunden den optimala lösningen. Dessa beräkningar visar den effekthöjning och ekonomiska besparing som blir möjlig för kunden, säger Nicke.

Anläggningen blir ett slutet system genom att extern utrustning kopplas in på det befintliga systemet och pumpar runt den kemiska lösningen som då löser beläggningarna. Nicke berättar om ett arbete på Arlanda flygplats där man hade problem med att



Rengöringen av anläggningarna sker i ett slutet system.

kylsystemen inte klarade av att hålla tillräckligt sval temperatur i Terminal 2 trots att de gick med full effekt. Efter rengöring med hjälp av Recond Concept ökade effekten i anläggningen så mycket att man kunde slå av några enheter i systemet och kunde räkna in en ekonomisk vinst med 37 000 kronor per dygn och koldioxidbesparingen blev 13,7 ton per dygn.

Tidigare jobbade Nicke med att utveckla produkterna och tjänsterna hos kraftbolaget Fortum för företagets egen användning, men också för kunder till Fortum. 2009 hade Fortum beslutat att renodla sin verksamhet som energiföretag och sålde ut alla sina serviceverksamheter.

– Vi såg båda möjligheter i att fortsätta att utveckla konceptet med rengöring av anläggningar med den här metoden, men för säkerhets skull undersökte vi om vi skulle få förtroendet att behålla stora kunder som redan fanns om vi övertog företaget, säger Carina. För kunderna var kompetensen viktigast och vi köpte företaget. Nu är Fortum vår kund i stället.

Recond Concept medverkar ofta på mässor med maskin-, energi- och hållbarhetsteman där Nicke föreläser om vikten av att hålla systemen rena vilket ger stora besparingar för ekonomin och miljön.

HELA FÖRBÄTTRINGSKONCEPTET

2013 köpte Recond Concept företaget Descale Sweden som tillverkar utrustning för rengöringsprocessen. I och med det kan Recond Concept nu erbjuda en helhetslösning inom energioptimering för rengöring, kunskap, maskiner och kemikalier.

Recond Concept har knutit till sig personer med olika typer av specialistkompetens. Bland annat samarbetar de med en av Sveriges ledande experter på vattenbehandling för att kunna erbjuda bakteriekontroll av vatten i industrin.

– Ur det samarbetet kommer företagets kanske mest kända produkt lokalt, berättar Carina. Det är handskummet Bacteria Shield, som skyddar mot bakterier efter du har tvättat händerna. På samma sätt som ämnet skyddar mot bakterier i anläggningar.

Underentreprenörer sköter jobben men Nicke är ofta med för att tillsammans med olika specialkompetenser utveckla och förbättra konceptet, processen och maskinerna.

– För ett tag sedan gjorde vi några lyckade tester på ett par vattenverk i Laholms kommun tillsammans med vår vattenbehandlingsexpert. Resultaten blev så bra att det ledde till att vi fick ytterligare åtta uppdrag åt Laholms kommun.

Recond Concept finns idag med huvudkontor i Ånge och materialdepåer i Arlanda stad, Alvesta och Båstad. Tre anställda finns i Ånge, på övriga platser sköts verksamheten av samarbetspartners. I Alby finns verkstad och materialdepå hos Elkapsling, ett lokalt samarbete. Flera lokala samarbeten är på väg in och Nicke ger exempel på att kompetensen ibland finns på nära håll.

– Vi fick en beställning via Wärtsilä på en reningsutrustning till den amerikanska marknaden och de har ett annat elsystem än i Europa. Efter mycket sökande efter rätt kompetens fick vi via Dahlbergs Elektriska i Fränsta till slut kontakt med en pensionerad

elektriker i Kölsillre som visade sig vara expert på det amerikanska elsystemet. Vi har också haft hjälp av det lokala företaget LightSystems Sweden som kommer att vara med och utveckla frekvensstyrning till våra maskiner. Stora kunder är kraftbolaget Fortum, Statens Fastighetsverk, finska maskinföretaget Wärtsilä som bland annat tillverkar dieselmotorer till fartyg och oljebolaget Preem.

– Vi ser absolut utvecklingspotential lokalt och regionalt, det har bara inte blivit av att vi bearbetat vår närmarknad så mycket ännu.



TILLVÄXT PÅ INTERNATIONELLA MARKNADER

Företaget är i en tillväxtfas med flera internationella förfrågningar. I samband med att Recond Concept började söka mer kunskap om att arbeta på en internationell marknad kom de i kontakt med Åkroken Business Incubator. Där finns kompetens samlad inom bland annat exportområdet och via ett nätverk av experter inom olika affärsområden.

– Det är väldigt givande att vara med i Åkroken Business Incubator, säger Carina. Vi har erfarenheter av några internationella projekt och det gör att vi förstår värdet av den här möjligheten till stöd ännu bättre. Lokalt har Åkroken affärsrådgivaren Pelle Berglund som vi kan bolla frågor med vilket blir ett naturligt sätt att få goda råd om hur vi kan gå vidare.

TEXT OCH FOTO: KRISTINA KAMSTEN

FOTON: RECOND CONCEPT

FAVORIT-AKTIVITET PÅ VINTERN:
Carina och Nickes favoritvinteraktivitet är att åka längdskidor.

”Vi ser absolut utvecklingspotential lokalt och regionalt, det har bara inte blivit av att vi bearbetat vår närmarknad så mycket ännu.”

Nils-Erik (Nicke) och Carina Jonasson

Energisnåla drömhuis

ENSILLRESTUGAN

Mer än 20 år har Jan-Erik Svedbäck i Ensillre byggt timrade hus. Från början med timmer från egen skog. Numera är det mest grova stockar från Älvdalens besparingskog som utgör byggmaterialet. Idén om att timra stugor kom efter att skogsbruksskolan vid Hussborg, där Jan-Erik arbetade som lärare, stängdes.

– Jag tänkte att om jag vidareförädlar den skog jag har själv så behöver jag inte ta ut lika mycket skog varje år för att kunna leva på mitt skogsbruk, säger Jan-Erik. Ett timrat hus är 25% timmer och 75% arbete. Från början var det mest fritidshus vi gjorde. Nu är det nästan alltid året runt standard på de hus vi levererar.

NÄR FRAMTID ÅNGE BESÖKER Ensillrestugan håller ett egnahemshus som ska levereras till Leksand på att ta form. Huset timras av 8 tums stockar. Med bra isolering i golv och tak uppfyller huset sedan de energikrav som finns på nya hus idag.



Fr. v: Jan-Erik Swedbäck, Oscar Fertig, Lars Jensen och Leif Fanqvist.



– Timmer har fantastiska energibevarande egenskaper och det behövs ingen invändig isolering i husen när timret har den här dimensionen, berättar Jan-Erik. Mellan stockvarven isolerar vi med lin och det finns inga främmande ämnen i husen. Virket som vi använder är åtminstone 150 år gamla träd och de levereras hit grundtorkade och blocksågade.

I bygghallen i Ensillre torkar sedan virket ytterligare när stockarna bearbetas och formas och stugan timras upp. Jan-Erik och hans anställda timrar till strax över fönsterhöjd och där stannar man, numrerar och plockar ihop byggsatsens första del. Sedan timrar man resten av huset och plockar ihop. I nästan alla leveranser följer sedan Ensillrestugans folk med och timrar upp huset på plats där det ska stå och lägger på tak. Att bygga upp timmerhus är som att bygga numrerat lego.

– Att timra upp ett hus på plats tar ifrån några dagar till ett par veckor, beroende på storlek. Vi har sålt väldigt många hus till Åreområdet och till Norge. På senare år har vi också levererat mer här hemmavid.

Omkring 70 hus har Ensillrestugan levererat genom åren. Större och mindre fritidshus, några garagebyggnader och några villor. Det största huset är en fjällstuga i tre våningar på totalt 360 kvm i Björnrike.

IDAG FINNS tre anställda i företaget och vid vårt besök fanns också Oscar Fertig på plats. Oscar går trägymnasiet i Ljusdal och jobbar och praktiserar hos Ensillrestugan så ofta han kan.

– Jag gjorde praktik här i nian och tyckte att timring var riktigt kul. Utbildningen finns i Ljusdal och självklart valde jag att gå den.

i timmer



Anders Eriksson och Bosse Henriksson på Haverö Timmerhus

HAVERÖ TIMMERHUS

Överturingen har Bosse Henriksson byggt timrade hus sedan 1989 och före det ett antal år på hobbynivå. Kunderna kommer från hela landet och får sitt eget unika hus efter egna ritningar och önskemål. Timmerhusen är av naturmaterial rätt igenom och Bosse och hans personal levererar allt ifrån stommar att timra själv till nyckelfärdiga hus.

– Vi har inga standardmodeller på stugorna utan bygger helt enligt kundens önskemål. Ibland har kunden egna ritningar och ibland hjälper vi till med ritningen. För mig är kvalitet viktigt och stugorna är hantverk och naturmaterial rätt igenom.

TIMMER SOM stugorna byggs av köper Bosse numera färdigt blocksågat och torkat och bearbetar vidare i fabriken i Överturingen. Motorsåg används, men i övrigt är det handkraft som bearbetar timret till färdig produkt.

Hus byggda av timmer ger en gynnsam bomiljö på olika sätt. Timmerväggar har goda egenskaper för att lagra värme. Det betyder att variationer i temperatur mellan dag och natt, sol och skugga, eldad eller oeldad braskamin jämnas ut. För att det ska fungera väl bör timret vara relativt tjockt och synligt både på utsidan och på insidan av byggnaden. Även luftfuktigheten utjämnas på ett liknande sätt.

– Tidigare köpte jag virke på rot och gjorde hela

processen med avverkning, sågning och torkning själv, men det är ju ganska tidskrävande och kunderna har bråttom nuförtiden.

Stugorna från Överturingen har också i första hand gått till fjällorterna men också till andra delar av landet. Bosse nämner bland annat Västerviks kommun, dit han levererat flera hus.

– Ett mål som vi har är att varje leverans ska leda till en tillbeställning och i Västervik har det blivit flera stycken.

EN TILLÄGGSPRODUKT och tjänst som Haverö Timmerhus erbjuder är isolering med lösull, en cellulosa-isolering som består av återvunnet tidningspapper.

– Dels använder vi isoleringen när vi bygger hus, men vi åker också ut till kunder och tilläggsisolerar med cellulosa-isoleringen till exempel i väggar och tak. Cellulosa är ju i grunden samma material som stockarna i stugorna eller som sågspån och har samma egenskaper som trämaterial.

Bosse har även naturvårdsuppdrag åt Länsstyrelsen i några naturreservat.

Haverö Timmerhus består idag av Bosse själv och en anställd.

– Förfrågningarna om uppdrag är fler än vad vi kan åta oss, men det är inte så lätt att få tag i personal med rätt kompetens.

FAKTA

ENSILLRESTUGAN OCH HAVERÖ TIMMERHUS

Både Ensillrestugan och Haverö Timmerhus ingår i Föreningen Svenska Timmerhus, ett nationellt nätverk för timmerhustillverkare samt underleverantörer och tjänsteföretag i branschen. Via nätverket får medlemmarna möjlighet till samarbete, kompetensutveckling och kvalitetsnormer för handtimrade hus.

NYA FÖRETAG

TEXT: LENA GUSTAFSSON, NÄRINGSLIVSUTVECKLARE



Orientalisk butik i Ånge!

■■■ **VAROR FRÅN MÅNGA LÄNDER** i världen kan du hitta i Awaz Sadeghis orientaliska butik mitt i Ånge centrum. Hyllorna är välfyllda med produkter från Turkiet, Libanon, arabländerna, Holland och Sverige m fl. Grönsaker, lammkött, ost, honung, nötter, ris i storförpackningar och mycket mer.

- Många av de varor som vi har här finns inte att köpa på annat håll i närområdet, säger Awaz. Kundtillströmningen har ökat hela tiden och vi försöker tillhandahålla sådant som kunderna frågar efter. Se bara på de vackra vattenpiporna i skyltfönstret! Många köper dem i syfte att dekorera hemmet lite annorlunda.

Jag köper ingen vattenpipa denna gång men väl ett annorlunda kaffebröd att överraska mina arbetskamrater med på jobbet!



Mohammad – ny kioskgämare i Fränsta!

■■■ **KIOSKVAROR**, grillad korv, tidningar, tobak samt även en hörna med bord och stolar för dig som vill dricka ditt kaffe och läsa tidningen i lugn och ro. Sortimentet växer stadigt med den nya ägaren av kiosken i Fränsta.

Mohammad och Sayda Tarsha öppnade i augusti i år och planerar framåt hela tiden.

- Kundtillströmningen är bra, säger Mohammad. Läget mitt i byn gör att det är lätt att bara slinka in om man går förbi.



Ny frisör i Fränsta!

■■■ **EFTER FRISÖRAKADEMIEN** i Stockholm samt fem år som verksam i storstaden så har Shamal Zangana nu öppnat frisörsalong i "Gula huset" mitt i Fränsta.

- Jag flyttade till Fränsta i juli i år med tanke på att äntligen få öppna min egen salong, säger Shamal med ett leende. Alla är välkomna! Mina erfarenheter omfattar både herr- dam – och barnfrisyrer.

Det är bara att "droppa in"!



Samlade krafter ger Badhusvägen fiber

■■■ **PÅ BADHUSVÄGEN** i Fränsta ansluter ServaNet nu ungefär 15 villor till fiber och innan årets slut har de boende möjlighet att ta del av internet, tv och telefoni som går i ljusets hastighet. Kraftsamling Fränsta har arbetat hårt för att få fiber till området.

- Det är bra förutsättningar och högt intresse på Badhusvägen, men det är mycket tack vare Kraftsamling Fränsta som vi kan ansluta området redan i år. När vi drar igång på Badhusvägen hoppas vi att det ska väcka andra delar av Fränsta och öka intresset för fiber i hela kommunen, säger Johan Mattsson säljare på ServaNet.

Samarbetet fortsätter nu med området Centrala Fränsta där villaägarna sedan en tid tillbaka har kunnat ta del av ett anslutningserbjudande. När tillräckligt många har skickat in sina beställningar kan ServaNet ta nästa steg och påbörja utbyggnaden i området.

Samtidigt bearbetas flera villaområden i kommunen och ju fler som är intresserade inom samma område, desto större är chansen till fiber. Inom kort kommer villaägare i Ljungaverk kunna ta del av ett anslutningserbjudande och två andra områden som kan bli aktuella att anslutas till fibernätet är Gissjö-Getterån och Önsta-Magdbyn. ServaNet behöver först söka bidragspengar för att kunna gå vidare med de projekten.

- Vi har flera områden som ser lovande ut inför nästa år så nu hoppas vi att tillräckligt många gör sina beställningar och att allt annat faller på plats, säger Johan Mattsson.

Fler intresserade, större chans att få fiber

■■■ **UNDER ALLA FÖRHÅLLANDEN** gäller att ju fler som är intresserade runt dig, desto större chans att du får fiber. Om du bor i ett villaområde är det därför viktigt att du och dina grannar sänder era intresseanmälningar till ServaNet på www.servanet.se/anslut/ange. Du kan vara med och påverka genom att prata med dina grannar och berätta varför du är intresserad av fiber. En liten ansträngning från din sida kan vara avgörande för om det blir fiber till området eller inte.

TEXTER: ROBIN GREIN BYSTRÖM

KRAFTSAMLING FRÄNSTAS ARGUMENT:

Varför fiber?

- Ökar värdet på din fastighet. En fastighet som inte har fiber kan komma att bli svår såld inom ett par år.
- Du får en billigare månadskostnad.
- Telefonnätet (kopparledningen) kommer avvecklas. Fiber är då alternativet.
- Mycket hög hastighet, det finns ingen snabbare teknik
- Ingen begränsad datamängd, alltså inga GB som tar slut
- Din fastighet är redo för framtiden.
- Driftsäkert.
- Möjlighet att ha hemlarm.
- Att komma på senare att man skulle varit med kan bli dyrt.



Emilia väljer Fränsta och pendling



Emilia Rapp

Pendling och kommunikationer har blivit Emilia Rapps hjärtefrågor och som boende i Fränsta lever hon som hon lär.

Veckopendling till jobbet på landstinget i Härnösand kombinerar hon med ett medvetet val att leva och bo i Fränsta.

– Jag vill bo i Fränsta för att jag trivs så otroligt bra. Här finns mina vänner, släkten och en gemenskap som är viktig för mig.

Att bo i Fränsta ger också möjligheter att påverka sin egen boendemiljö och ort. Emilia är engagerad i Kraftsamling Fränsta och föreningens vice ordförande. Just nu är bredbandsutbygganden med fiber på tapeten i Fränsta och under hösten startar utbyggnaden i ett område. Arbetet med bredband fortsätter i fler områden på orten.

– Jag tycker om att få möjlighet att vara med och påverka. Finns det idéer så finns det också lösningar, resonerar Emilia som är van att forma projekt och söka finansiering från sitt jobb. Att kunna ansluta oss till fibernätet är en viktig framtidsinvestering och Kraftsamling har drivit på arbetet med att få till utbyggnaden. Nu har vi nått ett delmål med byggstart i ett område under hösten.

FÖR NÅGRA ÅR SEDAN köpte Emilia och hennes sambo hus i Fränsta och strax efteråt fick Emilia jobb som projektledare på landstinget. Just nu jobbar hon i projektet Hållbara resor, ett arbete i länets kommuner med fokus på miljö, ekonomi, restider och folkhälsa.

Möjligheten att jobba hemifrån en dag i veckan, bra restider mellan Fränsta och Härnösand och en liten lägenhet i Härnösand gör att pendlingen fungerar bra. Och ett roligt jobb med att fortsätta utveckla resvanorna i länet förstås.

Kvällarna under jobbveckorna i Härnösand ger också tid till att planera och fundera på bredband i Fränsta och kanske på cykelprojektet för turister som Emilia och hennes syster Lotten planerar att starta nästa sommar!

TEXT: KRISTINA KAMSTEN

Hållbara resor i fokus på jobbet

■■■ **HÅLLBARA RESOR** i länet är Emilias nuvarande projekt. I projektet fokuserar kommunerna på lite olika saker, cykla och gå till jobbet, pendling med kollektivtrafik och distansmöten. Tanken är att förändra beteenden för arbetsresor så att det bidrar till både bättre hälsa, miljö och ekonomi. I Ånge kommun är det distansmöten och användningen av kommunens egna tjänstebilar som är i fokus.

– I projektet vill vi komma över trösklar som finns för att ändra resvanorna till och från jobbet och resor i arbetet. Det kan vara att helt enkelt lära sig hur det fungerar med busskort och tidtabeller i kollektivtrafiken. Eller som Ånge valt att fokusera, att komma över de tekniska svårigheter som upplevs finnas för att använda digitala lösningar för att delta i möten utan att behöva resa.

Östavallssågen väljer järnväg

■■■ **ÖSTAVALLSSÅGEN KAPAR** kostnader och koldioxid

Under 2014 producerade och levererade Norrskogs sågverk i Östavall på rekordnivå, samtidigt som man fortsatte att minska sina kostnader och koldioxidutsläpp som kommer från transporterna av sågade trävaror.

– Vi har sedan 2012 steg för steg lagt över mer av transporterna av sågade trävaror till järnväg. Då kan våra exportvaror smidigt skeppas ut över världen via hamnarna. Jämfört med att köra trävarorna på lastbil till en hamn, kan vi på det här sättet kapa kostnaderna rejält. Dessutom mins-

kar vi utsläppen av koldioxid, förklarar Tommy Oscarsson, som är platschef vid sågverket i Östavall.

Sedan 2012 har antalet järnvägsagnar som transporterat sågad trävara från sågverket i Östavall tredubblats. Under 2014 lastades 2353 vagnar, vilket innebar att man ersatte mer än 100 000 mil lastbilstransporter, vilket i sin tur motsvarar en förbrukning av drygt 400 000 liter diesel.

Vid en hastig anblick kan det verka som att läget, långt ifrån kusten och båttransporter, är en nackdel. De senaste årens



Tommy Oscarsson, platschef vid sågverket i Östavall

utveckling har dock visat att inlandet har sina fördelar. Sågverkets läge i inlandet innebär att det kan hämta sitt timmer från ett cirkelformat område runt sågverket. Därigenom blir det genomsnittliga transportavståndet för inlandsindustrin bara hälften så långt.

Sågtimmer från Ljungandalen har en erkänt hög kvalitet och trävarorna efterfrågas av kunder över hela världen. Sågverket i Östavall levererar bland annat till Sverige, Holland, Tyskland, Kina och Marocko.



FOTO:KRAFTSAMLING FRÄNSTA

MULTISPORTARENA I FRÄNSTA

■■■ Intill simhallen och skolan ligger Fränstas multisportarena med möjligheter till många olika idrotter året om. Kraftsamling Fränsta är drivkraften bakom även den här anläggningen. Lennart Hedlund är ordförande i Kraftsamling:

- Vi gjorde faktiskt en undersökning bland eleverna i skolan och fick då fram önskemål om möjligheter att utöva olika sporter utomhus. Under hösten stod en bana med hårt golv klar att användas. På vintern läggs is på banan och på sommaren kan underlaget användas till innebandy (ute), rullskridskor, inlines, basket, badminton eller idrott och lek i allmänhet.

I närområdet finns tennisbanan, simhallen och sporthallen, grusplanen för till exempel fotboll och förråd och avbytbås. Nästa önskemål på listan är en cross-cykelbana i samma område.

Men först siktar Kraftsamling på att få en bra vinter med skridskoskola för barn, skridskoåkning för Fränstaskolans elever och veteranhockey på "multibanen". Till våren hoppas man att skolan ska hitta användningsområden för banan och även att några unga kan ta uppdrag som värdar för banan och vaka över hur den används lite extra.

Banan har finansierats via bygdemedel men Lennart vill särskilt framföra att utan stöd från ortens företag och kommunen och med stora ideella insatser hade inte banan varit möjlig att få på plats.

SKIDSPÅR

■■■ Föreningsdrivna eljusspår finns i Yttertureningen, Östavall, Alby, Ånge, Hallsta, Erikslund, Ljungaverk, Fränsta och Torpshammar. Ett längre motionsspår finns i Moradal Ånge. Via webbsidan www.skidspar.se kan du läsa mer om några av spåren. Där kan du se aktuell spårstatus förutsatt att den förening som sköter om spåret uppdaterat, eller om någon annan skidåkare lämnat uppgifter.



AKTIV I



FOTO:PELLE NILSSON

VINTERPARK VOJEN I ÅNGE

■■■ Badplatsen Vojen i Ånge förvandlas till vinterpark på vintern med pulkabacke, skridskobanor, skidspår, solbänk och grillplatser. Och Vojen vinterfest kommer tillbaka, håll utkik efter den!

TJÄRNMYRÅSSTUGAN I ÅNGE 60 ÅR

■■■ I oktober firade FriLuftsfrämjandet i Ånge sin utflyktsstugas 60-årsdag med en kvällspromenad till stugan med soppa och macka i stugan. I vinter kommer stugan som vanligt att hålla öppet varje söndag när skidsäsongen startar. Spåret till stugan startar vid elljusspåret i Ånge eller i Gammelboda, om man inte vill åka skidor hela vägen. Föreningen har också hand om "gula spåret", ett motionsspår i närheten av stugan.

GETBERGET

■■■ Getbergets slalombacke mellan Fränsta och Ljungaverk har en fallhöjd på 140 m och en längd på 510 m. Skidbackens topp ligger 348 m över havet. Backen har två liftar, en bygglift och en knapplift samt ny belysning och snöanläggning sedan ett par år. Skidskola, träning och tävlingar brukar ordnas under säsongen. Backens öppettider finns på www.ange.se/getberget

ISHALLEN

■■■ Ishallen Kastberghallen i Ånge har friåkning för alla som vill åka skridskor på eftermiddagar. Ibland är det tillåtet att ha med ishockeyklubba, ibland åker man utan klubba. Dessutom har Ånge IK matcher, träningar och ibland hockeyskola för barn. Öppettiderna hittar du på www.ange.se/ishall och matcher och klubbaktiviteter hos Ånge IK (ÅIK).



VINTER

SKOTERLEDER

■■■ Vinter är skoteråkning! Skotern tar oss ut i naturens stillhet, mycket längre bort än vi kan ta oss för egen "maskin". Men skotern tar oss också till gemenskapen vid skoterstugor, skoterträffar och fiskesjöar.

Väl preparerade och underhållna skoterleder genomkorsar kommunen, lederna är skyltade och röjda. Här gör kommunens skoterklubbar en stor ideell insats. Skoterlederna hittar du på webben på www.skoterkartan.org, också den en ideellt underhållen rikstäckande karta.

SKOTERKARTAN.ORG

■■■ Skoterkartan.org täcker stora delar av Sverige och Henrik Rosvall i Ånge är den som började utveckla kartan för några år sedan.

- Jag är intresserad av kartor och tekniken med Open Source lösningar och började rita in skogsvägar och stigar i Ångeområdet i Open Street Map. Jag fick också GPS spår från en skoteråkare i Gillhov och lade in det. Så började det.

Kartan byggs och underhålls av aktiva skoteråkare som lämnar uppgifter om ledernas dragning som Henrik och några andra intresserade personer sedan ritar in.

- Om man är lite tekniskt intresserad så kan man själv rita in och komplettera uppgifter i sitt område. Nu finns också en app till mobilen där man kan göra spår som sedan laddas in till kartan. Kartan fungerar förstas också i mobilen.



FOTO: GRANSJÖBODARNAS SKOTERKLUBB

GRANSJÖBODARNA

■■■ Från Sundsvall/Timrå området går den så kallade S1 leden mot Härjedalsfjällen, Vemdalen och Funäsdalen.

I Ljungaverksområdet är Gransjöbodarnas skoterklubb den klubb som håller lederna i skick. Klubbstugan i Gransjöbodarna är en välbesökt utflyktsstuga för skoterfolk vintertid. Om det finns tillräcklig med snö.

- Klubben har gått lite på sparlåga de senaste vintrarna eftersom det varit dåligt med snö, säger Joakim Bäckström som är sekreterare i klubben. Och innan det var det stormen Ivar som stökade till en hel vinter med nerblåsta träd över lederna.

Gransjöbodarnas skoterklubb brukar ordna roliga aktiviteter för medlemmarna och varje söndag kan både skoteråkare, skidåkare och gående ta sig till klubbstugan för att fika. Månskenturer är annat kul som klubben ordnat tidigare.

- Blir det bara tillräckligt med snö i vinter så blir det aktiviteter i med servering i klubbstugan och en massa skoteråkning på lederna, säger Joakim Bäckström.

HAVERÖ SKOTERKLUBB

■■■ I Haverö skoterklubb har Ingvar Göransson full koll på lederna från Holmsjön och mot Rätan. Han ägnar nästan all sin tid åt att hålla dem i gott skick.

- På sommaren underhåller vi lederna på barmark, förbättrar dragningar, bygger broar och annat underhåll. Då får jag ibland hjälp av företag som ställer upp med maskiner och andra ideella krafter. Samarbetet med kommunen är också bra och de hjälper till där de kan. Under vintern sladdar jag regelbundet de 11,5 mil leder som finns inom vårt område. En vanlig vinter åker jag mellan 350 - 500 mil med sladden.

Det är ett stort eget intresse som driver Ingvar och belöningen är fina leder att åka på själv och att träffa nöjda skoteråkare på lederna. - Jag tycker att de flesta kör lugnt och fint på lederna, jag ser väldigt lite buskörning, säger Ingvar.

Lederna i Haverö går västerut mot fjällen, men också mot Hälsingland och östra delarna av Jämtland.

TJÄRNBOSTUGAN FRÄNSTA

■■■ Tjärnbostugan är Friluftsförbundet i Fränstas utflyktsstuga, ett populärt utflyktsmål på skidor eller till fots. Stugan ligger ca 3 km från idrottsplatsen Myggvallen i Fränsta och öppnar för besökare söndagen efter trettondagen i januari.

FOTO: GRANSJÖBODARNAS SKOTERKLUBB



PÅ GÅNG I KOMMUNEN

14 NOVEMBER

JULMARKNAD 10.00 - 15.00, Nordanede.

14 - 23 NOVEMBER

TEATER, Teaterverstan och Ånge Kabaré ger komedin "Ånge Köpcentrum", Teaterverkstan Verkmästargatan 3, Ånge.

15 NOVEMBER

BIO, En underbar jävla jul, Ånge Folkets hus.

17 NOVEMBER

BIO, En underbar jävla jul, Ånge Folkets hus.

17 NOVEMBER

CAFÉ på Gröna villan i Ånge kl 12 - 19. 100 % av behållningen går till UNHCR människor på flykt.

18 NOVEMBER

BIO, Hunger Games 4 Mockingjay 2, Ånge Folkets hus.

20 NOVEMBER

BIO, Hunger Games 4 Mockingjay 2, Ånge Folkets hus.

22 NOVEMBER

BIO, Hunger Games 4 Mockingjay 2, Ånge Folkets hus.

24 NOVEMBER

BIO, Hunger Games 4 Mockingjay 2, Ånge Folkets hus.

28 NOVEMBER

LIONS JULMARKNAD 15.00 - 18.00, Fränsta.

JULMARKNAD 10.00 - 15.00, Kölsillre.

HÅRDROCKS JULBORD med Dr Booster och hårdrockshits på dansgolvet, Hotell Mittlandia Ånge.

TEATER, Victors vidunderliga värld 14.00, Ånge Folkets hus.

29 NOVEMBER

JULSKYLTVNING, Ånge centrum.

3 DECEMBER

TEATER, Windows 18.00, Ånge Folkets hus.

4 DECEMBER

JULSHOW med Kingen " När rocken kom till Sveg - Christmas Edition" 18.00, Hotell Mittlandia Ånge.

5 DECEMBER

JULSHOW med Kingen " När rocken kom till Sveg - Christmas Edition" 18.00, Hotell Mittlandia Ånge.

6 DECEMBER

JULMARKNAD, Borgsjö.

11 DECEMBER

JULSHOW med 2njoy 18.00, Hotell Mittlandia Ånge.

12 DECEMBER

JULSHOW med 2njoy 18.00, Hotell Mittlandia Ånge.

13 DECEMBER

LUCIAKRÖNING 16.00 - 18.00, Ånge kyrka.

16 DECEMBER

BIO, Star Wars The force awakens, Ånge Folkets hus.

18 DECEMBER

BIO, Star Wars The force awakens, Ånge Folkets hus.

20 DECEMBER

JULKONSERT 15.00 - 16.00, Ånge kyrka.

BIO, Star Wars The force awakens, Ånge Folkets hus.

22 DECEMBER

BIO, Star Wars The force awakens, Ånge Folkets hus.

23 DECEMBER

JULKONSERT i Torps kyrka, Fränsta,

24 DECEMBER

MIDNATTSMÄSSA 23.30 - 23.55, Borgsjö kyrka.

25 DECEMBER

JULOTTA 7.00 - 8.00, Haverö kyrka.

HEMVÄNDARDISCO 22.00 - 02.00, Hotell Mittlandia Ånge.

BIO, En man som heter Ove, Ånge Folkets hus.

26 DECEMBER

IRLÄNSK AFTON med Ran Cleven Band 21.00 - 02.00, Hotell Mittlandia Ånge.

BIO, En man som heter Ove, Ånge Folkets hus.

27 DECEMBER

BIO, En man som heter Ove, Ånge Folkets hus.

28 DECEMBER

BIO, En man som heter Ove, Ånge Folkets hus.

29 DECEMBER

BIO, En man som heter Ove, Ånge Folkets hus.

16 JANUARI

NOSTALGIDANS med Perikles, Erikslunds Folkets hus

DÅ TIDNINGEN FRAMTID ÅNGE sträcker sig över en lång period, glöm inte att hålla utkik efter fler roliga evenemang i evenemangskalendern på www.ange.se.

Där finner du evenemangskalendern som uppdateras löpande med evenemang ända fram till våren.

ÄR DU ARRANGÖR? Kom ihåg att lämna information om ditt evenemang på www.ange.se/evenemang eller kontakta Turistbyrån, så att just ditt evenemang hamnar i evenemangskalendern och lockar så många besökare som möjligt!

Är du en del av Ljungandalen?

■■■ **FÖR ATT VISA** var vi hör hemma kan vi nu använda gemenskapslogotypen "En del av Ljungandalen". Den används av företag, föreningar och privatpersoner som är verksamma inom Ljungandalen. Gemenskapslogotypen används som tillägg i aktörers egna marknadsföring för att

stärka Ljungandalen som besöksmål och öka gemenskapen inom området.

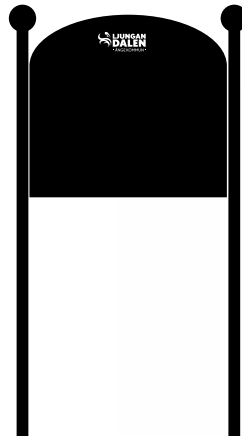
Andemeningen med varumärket "Ljungandalen" är att det ska användas så brett som möjligt. Den grafiska profilen för Ljungandalen har tagits fram med utgångstanken "gräv där du står". Grunden

ska vara naturlig och grönskande. Vi ska så långt det går, i det vi lyfter fram i text och bilder framföra en naturlig känsla som andas det vi har; naturen, människorna & vatten. Det vilda, naturliga och grönskande!

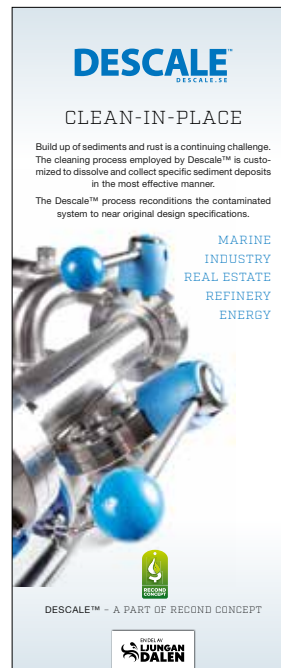
Den (geo)grafiskaprofilen hittar du via www.ange.se/ljungandalen.



Ortsskyltar



Platsskyltar



Roll-up med gemenskapslogotyp



Nu finns **Info Point** i Ljungandalen!

■■■ **VAR KAN MAN** få turistinformation i Ljungandalen? Jo såklart på naturum Ånge och turistbyrå i Borgsjö. Vi är nu också väldigt glada att våra turister även kan få information på våra två Info Points - Eklid Electronics i Ånge och Gulf i Fränsta.

2014 bestämde Visita att de ville införa en ny variant av turistinformation och skapade namnet Info Point.

En InfoPoint är en enklare, bemannad turistinformation (turistserviceplats), knuten till ett auktoriserad Tourist Information/ Tourist Center.

En InfoPoint kan vara en fast eller rörlig plats dit besökare naturligt söker sig.



FAKTA

VISITA

Visita är en bransch- och arbetsgivarorganisation för den svenska besöksnäringen. Som branschorganisation hjälper Visita företagen att växa och utvecklas och är besöksnäringens företrädare i politiska frågor.

Är man en auktoriserad turistbyrå innebär det att man är medlem i Visita och följer deras kriterier. I dagsläget finns det två varianter, grön-vit (med information från närområdet och en dagsresa ifrån) och gul-blå turistbyrå (med information från hela landet).

Har du en verksamhet som är intresserad av att bli en info point?

Hör av dig till Naturum Ånge och turistbyrå. Tel: 0690-205 50

Bröderna Emil och Elias Pettersson från Ånge har växt upp i Ånge ishall. Otaliga timmar efter skolan har de åkt skridskor och spelat hockey tillsammans med kompisar. Timmar av lek och rolig fritid som barn har lagt grunden för karriärer som professionella ishockeyspelare.

EMIL



FOTO: IMODO.HOCKEY

JUST NU ÄR ISHO

Emil är 21 år och ingår i Modo:s i A-lag efter 2 säsonger i Timrås A-lag. Lillebror Elias, 16 går andra året på ishockeygymnasiet i Timrå och spelar säsongen 2015/2016 i Timrås J 18 lag och J 20-lag, där han förra säsongen var en poängplockare av stora mått! Timrå är laget som vidareförädlade både Emil och Elias efter starten i Ånge IK. Från och med åk 8 har pappa Torbjörn skjutsat till träningar och matcher med Timrå IK:s U16 lag. Från gymnasieåldern har pojkarna bott i Timrå.

Som så många andra grabbar i Ånge så delade Emil och Elias sin tid mellan ishockey på vintern och fotboll på sommaren. För båda var det självklart att det var hockey de skulle fortsätta med när det blev dags att välja vilken idrott som de ville satsa på.

Tillgången till ishall och bra barn och ungdomsverksamhet i ÅIK:s regi är nyckeln till framgången. Möjligheten till mycket tid på isen och mångsidig träning i lag ger barnen möjligheter att utvecklas i sin takt. En bredd som inte kanske är lika lätt att åstadkomma i större städer.

– Pappa brukade hämta mig och min kompis Ricky efter skolan och skjutsa oss till ishallen där vi åkte skridskor tills det var dags att åka hem

och kaka, berättar Emil. Sen åkte vi tillbaka till träningen på kvällen.

Emils iskarriär startade hos dagmamma Doris Haraldsson som tog med barnen på friåkning i ishallen. Efter att ha varit något skeptiskt inställd till det hala underlaget krävde sig 3-åriga Emil upp på skridskorna vid tredje besöket i ishallen. Sedan dess har ishockey varit hans främsta passion. För Elias som är fyra år yngre var det lätt att följa i storebrors spår med ett stort eget intresse.

STÖTTANDE FÖRÄLDRAR som är intresserade och insatta i vad som krävs är viktigt.

– Vi tycker inte att vi är bortskämda på något sätt, men visst behövs det engagemang från föräldrarna. Det är inte bara att spänna fast ett par skor på pakethållaren och cykla iväg, säger Emil. Vi har haft möjlighet att åka på läger och träna på sommaren och vi har fått den utrustning som vi behövt.

Med pappa Torbjörn som skjutsat och fixat med många och långa resor och mamma Irene som är kiropraktor har bröderna haft gott stöd. Framtiden kommer att innehålla ishockey, mer hockey och ännu mer hockey.



ELIAS



FOTO: MAGNUS JAKOBSSON/SUNDSVALLS TIDNING

ICEKEY VIKTIGAST



Emil och Elias i ÅIK dräkter vid juldagshockeyn 2014.

– Vi har goda chanser att utvecklas mycket och nu satsar vi helhjärtat på hockeyn!

Emil har ett kontrakt på två år med Modo och blir förmodligen kvar i Örnsköldsvik i två säsonger till.

– Efter det så hoppas jag att jag är bra nog så att jag kan få åka över till USA och spela i NHL, säger Emil.

ELIAS HÖST BÖRJADE BRA med J-18 landslaget när de tog silver i anrika Ivan Hlinka Memorial i Tjeckien/Slovakien i augusti. Sedan åkte han på en lättare knäskada och fick köra rehab i fem veckor. Håller i skrivande stund på att komma tillbaka till fullt matchtempo.

– Säsongens stora mål för mig, förutom att ta sig till slutspel med Timrå J-18 och J-20, är att ta en plats i Sveriges trupp till J-18 VM som går i USA i april säger Elias.

Vi frågade mamma Irene och pappa Torbjörn Petterson om hur det är att vara hockeyförälder.

– Det har varit en hel del planerande för att få ihop logistiken med olika skjutsar, mattider, läxor osv. Men så länge de har velat göra allt för att utvecklas som hockeyspelare så har det varit ett lätt val, säger Irene.

– Vi har valt att lägga tid och pengar på cu-per och läger under deras uppväxt just för att de har och har haft ett sådant brinnande intresse för hockeyn. Men den viktigaste pusselbiten har nog varit möjligheten till "tid på is" dvs friåkningsstider i Kastbergshallen alla vardagar efter skolan, menar Torbjörn.

– Som förälder gläds man med dem när det går bra och sover dåligt när det går mindre bra.

Vi håller tummarna för fortsatta framgångar!

TEXT: KRISTINA KAMSTEN

EMIL & ELIAS BÄSTA TIPS PÅ VINTERAKTIVITET:

EMIL: Jag är inte i Ånge så mycket längre, men det måste väl vara juldagsmorgonen när vi åker ner till ishallen för att åka lite med familjen och såklart juldagshockeyn då man får träffa alla gamla kompisar!

ELIAS: Att åka skridskor i Kastbergshallen förstås! Det gör jag så fort jag är hemma.



Om man känner sig lite frysen i vinter kan det vara trevligt med alternativ till alla utomhusaktiviteter. Vi har varit i kontakt med några av de anläggningar och företag i vår kommun som erbjuder inomhusaktiviteter för att ge alla ett alternativ till punkaåkning och angling i vinter.

NYA INOMHUSAKT

Moove

■■■ **PÅ MOOVE I ÅNGE** har du som är träningsintresserad möjlighet att träna på både ett fullt utrustat gym med allt från löpband, hantlar och användarvänliga maskiner, och på trendiga, svettiga och roliga gruppträningspass. Alldeles nyligen har även den moderna träningsformen Crossfit introducerats på anläggningen. Den nya träningsformen har genererat utökad lokalyta, massor med ny träningsutrustning och fler pass på schemat. Efter jul och nyår planeras flera nybörjarklasser i Crossfit anordnas för alla intresserade.

MER INFORMATION

Besök facebooksidan Crossfit Ånge, hemsidan moove.se eller ta kontakt med anläggningen på telefonnummer 073-38 44 488.

J.L fitness & gym 24 H

■■■ **PÅ DEN NYLIGEN** uppstartade anläggningen J.L fitness & gym 24H i Fränsta finns ett stort utbud av gymmaskiner och utrustning för alla träningsintresserade. Likaså finns även en fin cardiopark. Gymanläggningen är öppet dygnet runt, så när tränings-suget faller på är det bara att ta sig till anläggningen oavsett vad klockan är. Än så länge är anläggningen väldigt ny, men till våren och sommaren planeras nyheter till gymmet.

MER INFORMATION

Besök facebooksidan J.L fitness & gym 24H, eller ta kontakt via telefon på telefonnumret 072-21 57 766.

Norrskenshälsan

■■■ **HOS NORRSKENSHÄLSAN** kommer man som vanligt i vinter kunna träna gruppträning några gånger i veckan. Utöver detta har Norrskenshälsan även börjat med träning för rehabiliteringsgrupper. Denna typ av träningsform är till för dig som kanske har gått hos en sjukgymnast och som gärna vill komma igång med träningen försiktigt. Utbildning i livsstilsförändring och kost kan man få genom att vara med i träningsgruppen Mitt Livs Form som anordnas av Norrskenshälsan och som pågår just nu. I februari 2016 drar en ny grupp av Mitt Livs Form igång för alla som är sugna på en förändring.

MER INFORMATION

Besök facebooksidan Norrskenshälsan eller ta kontakt på telefonnummer 070-02 47 737.



IVITETER I VINTER

Fränsta sim & sporthall

■■■ **HOS FRÄNSTA** sim & sporthall finns det i vinter en rad olika nyheter man som träningsintresserad kan ta del av. I höst har bland annat Babysim dragit igång hos anläggningen och temperaturen höjts i bassängerna för att få fler barnfamiljer att besöka simhallen. Träningsformen aqua-styrka planeras även fortsätta i höst och vinter, likaså motionssim och det uppskattade morgonsimmet.

MER INFORMATION

Besök facebooksidan Fränsta Sim & Sporthall, hemsidan www.ange.se/simhall, eller ta kontakt via telefonnummer 0691-25 07 90.

Korpen

■■■ **HOS KORPEN KOMMER** man som vanligt kunna aktivera sig genom olika typer av roliga gruppträningspass i vinter. Allt ifrån lugnare till lite mer höginintensiva pass erbjuder Korpen i Fränsta, och i Ånge erbjuds barngympa och vattengympa. Passen är utformade för att träna styrka samt kondition, och alla oavsett ålder är självfallet välkomna att träna tillsammans med alla Korpen-medlemmar.

MER INFORMATION

Besök facebooksidan Korpen Ånge-Fränsta, hemsidan www.idrottonline.se/KorpforeningAnge-Korpen, eller ta kontakt via telefonnummer 073-054 39 35.



”Jag tycker om att vara i projektet. Jag får träffa de som kommer till projektet och det är bättre än att jag sitter hemma”.

Samlad kraft för Ånges framtid

Isomras startade projektet Samlad kraft för Ånges framtid – ett projekt som syftar till att öka ungdomars anställningsbarhet. Projektet har också som mål att utveckla och etablera ett bra och naturligt samarbete mellan de olika aktörer som finns kring de unga. Målgruppen är ungdomar mellan 15-24 år som varken arbetar eller studerar.

Om man av olika anledningar väljer att hoppa av skolan eller av andra orsaker inte slutfört gymnasiet är det svårt att få jobb idag.

– Det är viktigt att vi hjälps åt att fånga upp ungdomarna i ett tidigt skede och tillsammans med dem hitta vägar att komma vidare. Det är hela tiden ungdomens individuella önskemål som ska stå i fokus och där kan vi finnas som ett stöd, säger Ulrika Lindblom, handledare.

SAMTIDIGT SOM arbetslösheten bland unga är hög så finns efterfrågan på arbetskraft hos företagen och kommunen. Där emellan finns ett glapp där den arbetskraft som är tillgänglig inte har den kompetens som efterfrågas.

Alla deltagare erbjuds den hjälp och det stöd som behövs här och nu, men som i slutändan kommer att innebära studier, praktik eller anställning.

– Alla deltagare får en individuell handlingsplan som kan innehålla studier, praktik, möjlighet att ta körkort, läsa svenska, uti-

från sina egna önskemål, berättar Eleonor Nilsson som är handledare och en av projektledarna. Med utgångspunkt där personen befinner sig utformar vi handlingsplanen individuellt och stämmer av och fyller på efterhand. Dessutom har vi gemensamma aktiviteter som studiebesök, går på föreläsningar och pratar om aktuella saker.

UNDER HÖSTEN kommer de 15 deltagare som i skrivande stund finns i projektet bland annat att träffa Fält- och Stödteamet, de kommer att få råd om kost, motion och hälsa via Hälsocentralen, en utbildning i vardagsekonomi. Dessutom har de hand om insamlingen av kläder till flyktingarna som kommer till flyktingboendena i kommunen så länge det behövs.

– Det är fantastiskt roligt och givande att arbeta med deltagarna, alla har drömmar och mål och vi får vara med och hjälpa till att förverkliga en del av dem, säger Eleonor.

I styrgruppen för projektet ingår också företag, föreningar och organisationer, en viktig part för att kunna erbjuda praktikplatser och för att få kunskap om deras behov av personal och kompetens.

– Det är fantastiskt att se vad som händer med deltagarna under deras tid i projektet, varje litet steg framåt är en vinst, säger Ulrika Lindblom.

– Det är viktigt att de förstår att de små stegen räknas. Som deltagare, släkt eller vän ska man komma ihåg att varje individ har sin egen planering och varje sak vi gör har ett mål och syfte, säger Rebecca Molin.

TEXT OCH FOTO: KRISTINA KAMSTEN

”Jag mår mycket bättre nu när jag är med i projektet”





Deltagare och handledare samlar kraft för framtiden.

VÅRA SAMVERKANSPARTER/INTRESSENER ÄR:

- Arbetsförmedlingen
- Försäkringskassan
- Landstinget
- Ålsta folkhögskola
- Företagare och föreningsliv
- Ånge kommun; Socialtjänsten, Utvecklingsenheten samt Skolan

VI SOM JOBBAR I PROJEKTET ÄR:

Projektledare/ekonom:

Tina Olsson Leander (073-270 78 18)

Projektledare/handledare:

Eleonor Nilsson (072-550 96 30)

Handledare: Rebecca Molin (072-515 29 04)

Handledare: Ulrika Lindblom (072-513 04 73)

KOM GÄRNA och hälsa på oss, vi finns i Mejeri-huset på Lantmannagatan 17, 2 trappor upp! Vi finns även på Facebook: Samlad kraft för Ånges framtid

Hälsa på oss!

FAKTA

SAMLAD KRAFT FÖR ÅNGES FRAMTID

Projektet finansieras i huvudsak av Europeiska socialfonden och medfinansieras av Ånge kommun och Arbetsförmedlingen.

VID PROJEKTETS SLUT:

- Alla i målgruppen ska vara kända, ha en handlingsplan och delta i en process för att öka anställningsbarheten
- 50% av deltagarna i projektet ska arbeta eller studera
- Alla ska ha ökat sin anställningsbarhet givet sin utgångspunkt
- En fungerande samverkansorganisation finns där alla aktörer arbetar för deltagarnas bästa
- Arbetsmetoden ska vara jämställdhets- och tillgänglighetsintegrerad

Våga ta den första

Många är vi som ställer oss frågan vad just vi kan göra för att hjälpa våra medmänniskor på flykt och de som tagit sig hit till Ånge. Vad behöver de? Och hur tar man den första kontakten med de som finns här?

Alla kan vi hjälpa till på olika sätt, men ibland kan det vara svårt att sätta fingret på vad man rent konkret kan göra och hur man tar kontakt.

Framtid Ånge har träffat Jennie Andersson som är Integrations- och asylsamordnare hos Ånge kommun för att få lite tips och råd. Hur kan vi hjälp till och vilken typ av hjälp behövs egentligen till de som kommer hit till vår kommun.

Jennie börjar med att lyfta fram allt som redan görs av kommuninvånarna, och hur många som redan hjälper till och tar kontakt med alla nyanlända.

– Det görs så mycket bra som vi inte får glömma, det finns många goda exempel på invånare i vår kommun som gjort och gör fantastiska saker för våra nyanlända medmänniskor, säger hon.

ETT ENKELT SÄTT att hjälpa till är att som förening välkomna nyanlända och ta vara på dessa resurser.

– Med öppna armar kan föreningar välkomna nyanlända barn och vuxna till dem och samtidigt få föreningarna att växa, säger Jennie.

ATT FÖRENINGAR VÄLKOMNAR nyanlända hjälper integrationen på ett naturligt sätt. Hon berättar hur både de nyanlända och föreningarna kan gå vinnande ur ett sådant koncept, då integrationen går snabbare samtidigt som föreningarna växer och får tillgång till nya resurser. Jennie påpekar dock att hon är medveten om att det kan finnas praktiska svårigheter, exempelvis språksvårigheter, men att det, om möjligheten finns, är ett toppen sätt att ta den första kontakten.

– Det är ett otroligt bra sätt för föreningar att ta tillvara på resurser om detta är möjligt, säger Jennie.

HON MENAR ÄVEN att vi som medmänniskor kan öva på att ta den första kontakten. Många gånger är det detta som behövs och som kan betyda så mycket för en människa beskriver hon, ett välkomnande leende förstår de flesta.

– Lättaste sättet är att knacka på och ta kontakt, det behöver inte vara mer anavcerat än så, säger Jennie.



Stämningen är på topp när Åke Nylen träffar Fares-Hiper och Xousef Sous hemma hos dem i Ljungaverk.

GRANNFEST

■■■ I EN LÄGENHET i Ljungaverk träffar Framtid Ånge de tre grannarna och vännerna Åke, Fares och Xousef. Över en härlig arabisk måltid planerar de alla umgås, prata och ha trevligt, som de alltid brukar ha när de ses. Åke Nylen är Ljungabo som bott i Ljungaverk länge och Fares-Hiper och Xousef Sous kom till Sverige och Ljungaverk från Syrien för fyra månader sedan.

De skrattar och har roligt och är otroligt välkomnande när Framtid Ånge dyker upp, alla har de ett stort leende på läpparna och välkomnar oss hem till dem. Fares och Xousef börjar med att beskriva deras goda relation till Åke, Ljungaverk och Sverige.

– Vi upplever att alla är trevliga, glada, lätta att ta kontakt med och hjälpsamma här, vi trivs väldigt bra, säger Fares.

Åke berättar att det för honom från alltid varit enkelt att söka kontakt med nya

kontakten



Jennie Andersson som är Integrations- och asylsambordnare hos Ånge kommun

Hon avslutar med att berätta om frivilligorganisationernas fantastiska jobb och att det genom dem finns ytterligare sätt att hjälpa till på, samt att de även är i behov av nya medlemmar.

– Frivilligorganisationerna som jag varit i kontakt med säger att de behöver nya engagerade människor till föreningarna, exempelvis Röda korset i Fränsta och Ljungaverk är båda i behov av nya medlemmar, avslutar hon med att säga.

TEXT OCH FOTO: THERESE KIHLLANDER

ANNAN TYP AV HJÄLP OCH MER INFORMATION?

Ta kontakt med Jennie Andersson på telefonnummer 073-274 02 06 eller maila på jennie.andersson@ange.se
Mer information om flyktingsituationen? Besök hemsidorna Ange.se, Migrationsverket.se och Krisinformation.se

JENNIES BÄSTA TIPS PÅ VINTERAKTIVITET:

Att när isen lagt sig få packa en god matsäck och skridskorna för att sedan njuta av en heldag med skridskoåkning på Vojen.

FAKTA

Vad kan du göra?

FAMILJEHEM

Familjehem innebär att ett barn/en ungdom som riskerar fara illa av sitt eget beteende eller sin hemmiljö får bo i en familj som har engagemang, intresse, tid och möjlighet att ta emot en extra familjemedlem.

BLI GOD MAN

Du kan också utbilda dig till att bli god man. För alla ensamkommande barn under 18 år som saknar uppehållstillstånd ska det utses en god man.

BLI VÅRDNADSHAVARE

När ensamkommande unga har fått permanent uppehållstillstånd ska han eller hon ha en eller två särskilt förordnade vårdnadshavare.

FRIVILLIGORGANISATIONER OCH DIREKT HJÄLP

Ett bra sätt att hjälpa till på är att engagera sig i någon av de frivilligorganisationer som finns i vår region.

Eller varför inte ta kontakt själv med nya grannar!

EVENTUELLA INSAMLINGAR

Vill man hjälpa till genom att skänka exempelvis kläder och skor till nyanlända flyktingar kan man alltid hålla utkik efter olika typer av insamlingar.

FÖR MER INFORMATION, besök hemsidan www.ange.se

Vad gör kommunen?

ÅNGE KOMMUN HAR en överenskommen med både Länsstyrelsen och Migrationsverket om hur många flyktingar och ensamkommande flyktingbarn som kan tas emot. Migrationsverket ansvarar för de asylsökande flyktingar som bor på deras anläggningar till dess att de fått ett beslut om asyl, då kan de bosätta sig i kommun.

Utvecklingsenheten integration och arbetsmarknad ansvarar för mottagandet av flyktingar som beviljats asyl i kommunen. Socialtjänsten ansvarar för de ensamkommande flyktingbarn som kommer hit till Ånge.

MER INFORMATION om flyktingsituationen i Sverige på www.migrationsverket.se www.krisinformation.se

TEXT OCH FOTO: THERESE KIHLLANDER

I LJUNGAVERK

människor och nyanlända. Han beskriver hur han är övertygad om att alla människor är goda och att han älskar människor.

– Jag tror helhjärtat på att om man behandlar människor bra så blir man bra bemött och behandlad själv, säger Åke med ett stort leende.

FARES OCH XOUSEF uppmuntrar alla till att ta kontakt med varandra, oavsett om man bor och är ifrån vår region eller om man flyttat eller flytt till Sverige.

– Ta mer kontakt med varandra, man kan träffas och dricka kaffe, ta ett glas vin eller bara träffas och umgås, säger Fares.

Åke instämmer med det Fares och Xousef menar. Han beskriver att man inte behöver komplicera till det så mycket och att han tror på principen att allt går att dela, fika, musik, mat med mera. Åke har vid

flera tillfällen även hjälpt Fares och Xousef att exempelvis åka och handla i Sundsvall, något de beskriver som en fantastiskt god gärning av Åke.

– Livet är egentligen enkelt, för mig har det alltid varit så att grannar hjälper grannar, säger Åke själv.

Fares säger, med hjälp av den lilla svenska han lärt sig men fullt förståeligt, att han är mycket glad över att han kommit hit, sedan skrattar han högt. Både Fares och Xousef beskriver även att kontakten med Åke hjälpt dem mycket och att det är en stor bidragande orsak till att de trivs så bra i Ljungaverk.

– Alla som är nyfikna på oss och vill är välkomna hem hit, vi blir så glada när människor tar kontakt med oss, avslutar Fares med att säga.

LEIF
EDH

Som arvoderad politiker så tycker jag att det är viktigt att jag träffar fler personer än de jag träffar vid de möten jag är kallad till.

Jag har alltid haft ett stort intresse för landsbygdens utmaningar.

KJELL
GRIP

Framtid Ånge har träffat oppositionens företrädare i kommunpolitiken, Kjell Grip och Leif Edh, som formellt har fått titlarna kommunstyrelsens andre och tredje vice ordförande.

POLITIKER MED STORT INTRESSE FÖR SAMHÄLLSFRÅGOR

KJELL GRIP, 58 år, representerar Kristdemokraterna och bor i Fränsta.

– Jag är återvändare från Stockholm sedan 20 år. Vi trivdes bra i Stockholm, men livet känns lite enklare i Fränsta. Under många år hade vi familjehem med i första hand tonåringar och jag var också samordnare för Bobergsgymnasiets AWARE-program under 12 år. Det var en väldigt givande tid att vara med och bygga upp den spännande utbildningen där vi hade elever från hela Sverige. Kombinerat med Bobergsgymnasiets internationella profil var det en bra utbildning och det är synd att den inte gick att driva vidare.

Kjell är aktiv inom frikyrkan och det upptar en stor del av hans fritid. Engelsk fotboll är ett annat stort intresse. Idag jobbar han som arbetskonsult hos kommunens arbetsmarknadsenhet.

LEIF EDH i Ånge är 47 år och representerar Vår Framtids politiska utskott, ett nytt parti i kommunen.

– Jag har alltid haft ett stort intresse för landsbygdens utmaningar. Som och aktiv i Företagarna tittade vi för några år sedan närmare på kom-

munens upphandlingar. Där startade mitt politiska engagemang. För några år sedan var jag med och startade den opolitiska föreningen Vår framtid där vi ville samla alla som har ett intresse av samhällsutveckling och framtidsfrågor. Inför valet 2014 blev det så att vi bildade ett politiskt utskott, som fick förtroende från väljarna.

Leif driver ett företag i elektronikbranschen där de bland annat levererar programvara för gatu- och vägbelysning i 35 kommuner.

– Ånge kommun var en av våra första kunder, så det var roligt att vi fick det förtroendet från start. Företaget har 3 anställda sedan ca 10 år.

ATT HA TÄT KONTAKT med medborgare och höra deras åsikter och tankar om olika frågor som är aktuella i deras vardag och i kommunen är naturligt för både Kjell och Leif.

– Som arvoderad politiker tycker jag att det är viktigt att träffa fler personer än de jag träffar vid de möten jag är kallad till. Många möten är det, men jag försöker boka in besök på arbetsplatser och i andra sammanhang för att höra

vad som är viktigt för folk och lyssna på deras åsikter, säger Kjell Grip.

BÅDA KONSTATERAR att de ideologiska frågeställningarna är ganska sällsynta och fokus är mer på att hitta lokalt fungerande lösningar. I en liten kommun i glesbygd är inte de andra partierna huvudmotståndaren utan den största utmaningen är staten och generaldirektörer och samhällsutvecklingen nationellt.

– Jag vill bidra till att göra saker som är bra för kommunens medborgare och för det behövs en bred diskussion både politiskt och direkt med medborgarna. Den som är av en annan åsikt är en tillgång för mig när olika frågor diskuteras, säger Leif Edh.

Vårt lilla samtal avslutar både Kjell och Leif med att försäkra att stämningen bland de förtroendevalda i kommunen är god. Även om man kan förespråka olika vägar till lösningar så är målet, det bästa för kommunens invånare, detsamma. – Det är aldrig några ”hard feelings” mellan oss politiker, demokratins idé och spänst är att diskutera olika åsikter och hitta lösningar att enas om.

TEXT: KRISTINA KAMSTEN FOTO: PER HELANDER

Ni har säkert hört hennes röst under sensommaren och hösten. Viola Martinsson i Östby är rösten i Volvo-reklamens låt "Made of".



Made ofViola Martinsson

Hur får man uppdraget att medverka i reklam för ett bilmärke?

– Egentligen var den här reklamfilmen bara tänkt för den internationella marknaden, berättar Viola. Men nu har den ju gått i Sverige ett tag också. Det är kul!

Att det blev Viola som fick uppdraget att sjunga i reklamfilmen är en ren tillfällighet. Hon jobbade på ett bageri i Stockholm där ägarens man jobbar med ljudproduktion för reklamfilm.

– Jag hade varit i hans studio och gjort några reklamjobb när jag fick möjlighet att spela in ett prov för filmen, och de gillade det!

VIOLA ÄR I GOTT SÄLLSKAP när det gäller att representera Sveriges bilmärke, Robyn, Ane Brun, Avicii, Zlatan och inte minst storasyster Linnea Martinsson har under artistnamnet Lune dykt upp i reklamfilmer för Volvo de senaste åren. Att uppdragen gått till systrarna är också rena tillfälligheter.

– Det är mycket så det är i mitt liv just nu. Bra saker händer och jag är så glad att jag får möjlighet att göra det jag tycker om, sång och musik. Det spelar inte så stor roll vilken sorts musik

det är. Det är en kul utmaning att göra nya saker.

VIOLA INGÅR I flera olika band och sång är hennes huvudsakliga instrument. Nyligen gav hon ut en skiva med bandet Flädermoln, en skiva med en blandning av jazz, pop, folkmusik, en blandning av medlemmarna helt enkelt. Inspelning av en lite punkig skiva står för dörren tillsammans med systemen Linnea och några kompisar och dessutom är hon sångerska i ett lindy hop-band i Stockholm. I november passade Viola och pappa Sten-Erik på att ordna en välgörenhetskonsert hemma på bygdegården i Östby.

Under några år har Stockholm varit bas för Viola, som växte upp i Söråker. Båda föräldrarna är från Fränsta och Erikslund och hon har varit väldigt mycket i kommunen. Under hösten går Viola på Ålsta Folkhögskola och bor hos mamma och pappa som numera bor i Östby.

– Jag gillar verkligen jättemycket att vara här och tycker nog att det här är hemma. Jag skulle mycket väl kunna tänka mig att bosätta mig här eller på

Viola älskar att hålla på med musik, all sorts musik!

ett liknande ställe i framtiden. Och hålla på med musik.

Men har du fått uppmärksamhet internationellt i och med reklamfilmen?

– Jag får en del mail från folk som tycker om min låt, men inte några närmare kontakter hittills. Via Volvo fick jag fick möjlighet att uppträda på Way Out West-festivalen i Göteborg i somras och så har jag sjungit låten på en motormässa i Shanghai också!

TEXT: KRISTINA KAMSTEN
FOTO: VIOLA MARTINSSON

VIOLAS FAVORITSYSSLESÄTTNING PÅ VINTERN:

Sitta i en skidbacke och dricka varm choklad i solen.

Unikt skolprojekt kring amatörradio

Radioamatörer finns över hela världen, och några amatörer är de verkligen inte. Att vara radioamatör kräver att man har koll på både teknik, geografi, skikten kring jorden och meteorologi. Sedan är det bra om man är språkkunnig, och då speciellt engelska, beroende på vart man riktar sin radiosignal förstås.

NO och teknikläraren Paul Pakkala på Minervaskolan i Ånge är en ganska nybliven men entusiastisk radioamatör. Sedan knappt ett år har han amatörradiolicens, och tack vare sina radioamatörkollegor från Sundsvalls Radioamatörer SK3BG, har alla högstadies eleverna i Ånges tre högstadieskolor fått möjlighet att delta i ett projekt där de kommer att få lära mer om amatörradio. Kanske för att sedan bli inspirerade till att ta amatörradiolicens.

– Det här är ett sätt att göra undervisningen intressant, rolig och konkret, säger Paul Pakkala. Vi jobbar mot skolans kunskapsmål och eftersom amatörradio är väldigt mångsidigt så ryms många olika kunskapsområden inom projektet. Att vara radioamatör är så mycket då det rymmer allt ifrån att själv bygga utrustning till kommunikationen, det finns tävlingar som säkert tilltalar en del och samhällsnyttan vid upprättande av samband ska vi inte heller glömma bort.

SKOLORNA I ÅNGE KOMMUN är först i Sverige med att få prova på amatörradio. Föreningen Sveriges Sändareamatörer SSA ställer utrustning och utbildare till förfogande. Tack vare detta får Minervaskolan, Fränstaskolan och Heliås möjlighet att delta i satsningen. Från Sundsvalls Radioamatörer kommer SM3FJF Jörgen Norrmén och SM3ESX Christer Byström, för att lära ut amatörradios grunder. Flera träffar är inbokade och under november går startskottet med en första träff med eleverna.

– Amatörradio är fascinerande och nästan en livsstil säger Paul. Det är också en teknik som fungerar ifall de digitala näten slås ut. Även om radioamatörerna numera också använder datorer, tangentbord och bildskärmar, så är det spännande



Paul Pakkala tillsammans med Lisa Tadeush, Luiza Maria Rosca och Samuel Bergström i klass 9B på Minervaskolan.



Utbildarna SM3ESX Christer Byström och SM3FJF Jörgen Norrmén

att tänka att amatörradios teknik funnits i över 100 år, och att den fortfarande används trots hård konkurrens från modernare kommunikationssätt.

I projektet får eleverna lära sig mer om amatörradios över 100 åriga teknik, samhällets sårbarhet med den nya tekniken och naturligtvis de mål som ingår i skolämnenaturorientering, teknik, matematik, geografi och språk.

SAMUEL BERGSTRÖM, Lisa Tadeush och Luiza Maria Rosca i klass 9B på Minervaskolan, väntar ivrigt på att kurserna ska starta och frågar om hur det fungerar när Paul berättar om projektet. Etapp 1 är att lära sig mer om Morse, språket som består av korta och långa signaler som formar bokstäver, ord och budskap. Radioamatörer kommunicerar via Morse, tal, text eller bilder, där engelska är det vanligaste språket som används vid kontakter. Under våren kommer man att rigga antenner och börja lyssna och sända via den utrustning som SSA tillhandahåller. Sändningarna kan gå över korta avstånd eller till andra delar av världen och till och med ut i rymden om så ges möjlighet. Astronauten Christer Fuglesang, SA0AFS, är en känd radioamatör och hade kontakt med andra radioamatörer under sin vistelse på rymdstationen ISS 2006.

Andra aktiviteter som radioamatörer ägnar sig åt är tävlingar genom att etablera kontakt med andra radioamatörer. Man kan upprätta radiokontakt mellan olika punkter, till exempel fyror eller fort. Radiopejlorientering, även kallad rävjakt, är en variant av orientering där kontrollerna ska hittas med hjälp av spårning av utsända radiosignaler.

– Denna investering är en fantastisk möjlighet för ungdomar att få en inblick i amatörradios verksamhet. Kan projektet hjälpa elever med kunskapsmålen och dessutom locka unga till en kreativ

”Amatörradio är fascinerande och nästan en livsstil. Det är också en teknik som fungerar ifall de digitala näten slås ut.”

hobby, så har vi gjort flera vinster. I den digitala tid som är nu så finns också plats för amatörradios gamla pålitliga teknik, säger Paul.

PAUL BERÄTTAR VIDARE för nyfikna elever om hur radiosignalerna går fram genom jonosfärskikten runt jorden, för att plötsligt gå ner mot jorden igen och fångas upp av en annan radioamatör. Hur väder påverkar möjligheterna att sända. Hur norrsken påverkar signaler och kan på vissa frekvenser ge en Aurora-reflexion... ja ni hör!

Ungdomarna i kommunens högstadieskolor har en intressant vinter och vår framför sig. Det blir spännande att se vilka kontakter de etablerar.

Mer om amatörradioprojektet finns i Facebookgruppen ”Amatörradio i skolan” och via SA3PAU Paul Pakkala.

TEXT: KRISTINA KAMSTEN FOTO: PAUL PAKKALA, KRISTINA KAMSTEN



Paul i sändning

TIPS PÅ VINTER-AKTIVITET:

PAUL:

– favoritaktivitet på vintern: Att efter en rejäl bastu få rulla i snön.

SAMUEL, LUIZA OCH LISA:

– Vi gillar att åka skoter på vintern!

Barn- och ungdomsgrupp Fjärilen

■■■ **FJÄRILEN ÄR EN** gruppverksamhet för barn och tonåringar som är anhängig till någon som missbrukar eller har missbrukat alkohol, läkemedel eller andra droger.

I grupp får barnen och tonåringarna tillsammans med andra unga möjlighet att dela erfarenheter, förhoppningar och känslor samt att de får känna att de inte är ensamma i sin situation. Fjärilen är ett pedagogiskt program med terapeutiska effekter och ger möjlighet till motivation, kunskap och medvetenhet.

Ring våra gruppleddare Anna Lindberg Larsson och Iris Andersson om du vill veta mer eller för att lämna en intresseanmälan. Enklast nås de via socialtjänstens reception på 0690-250 243.

Mer information finns också på www.ange.se/socialtjanst

Rådgivning och stöd för anhöriga

■■■ **ATT VARA ANHÖRIG** eller nära vän till en person som har ett missbruk/beroende av alkohol, droger eller andra beroenden kan vara påfrestande. Du vill hjälpa men ingenting tycks fungera. Du kanske är sambo, förälder, nära anhörig, vuxet barn, arbetskamrat, chef eller har någon annan person som du bryr dig mycket om.

- Vi erbjuder dig rådgivning och möjlighet att delta i stödgrupp om du vill öka dina kunskaper för att påverka din och din anhörigs eller väns situation.
- Vill du träffa andra som har likande erfarenheter att dela tankar och känslor med i grupp?
- Vill du hellre träffas enskilt? Det finns möjlighet till både grupp eller att vi träffas enskilt. Hör av dig för mer information eller för anmälan om deltagande till Iris Andersson, gruppleddare och terapeut. Telefon: 0690-250 175, eller på 070-62 52 231.

OBS: Ingen registrering görs.

Ungas drogvanor undersökta – att få alla överens är nyckeln

■■■ **FÖR FÖRSTA GÅNGEN** har Ånge kommun genomfört en drogvaneundersökning bland kommunens högstadiel elever åk 7-9 enligt Öckerömetoden. Drogvaneundersökningen är ett verktyg för att beskriva hur drogsituationen ser ut och för att få en tydlig bild av hur det ser ut i Ånge kommun.

Det är också ett sätt att följa utvecklingen på sikt för att mäta och se om man är "på rätt väg" i det förebyggande arbetet.

Drogvaneundersökningen genomfördes 26 augusti för elever på Minervaskolan Ånge, Heliås Erikslund och Fränstaskolan i Fränsta. Totalt deltog 252 elever av 281.

- Alla vuxna måste vara överens - unga ska inte dricka! Visst är föräldrarna viktigast, men det måste råda enighet i hela vuxenvärlden. Lärare, fritidsledare, mormor, killen på bensinmacken med flera. Först när alla vuxna är överens kan det få effekt!. Det känns fantastiskt inspirerande att vi kan få ta del av Öckerömodellen, jag tror att den kan hjälpa oss att och skapa enighet bland föräldrar och vuxna i Ånge kommun, säger Åsa Bjöörn ANDT-samordnare.

Resultatet av enkäten ska nu spridas till föräldrar, politiker och tjänstemän med flera. Därefter kommer diskussioner i olika forum förhoppningsvis leda till att vi fokuserar på rätt områden i det förebyggande arbetet. Resultatet finns att läsa på kommunens hemsida.



Knattebo förskola i nya lokaler på Ljungaskolan

■■■ **I OKTOBER INVIGDES** Knattebo förskola i Ljungaverk invigd på sin nya plats vid Ljungaskolan. Lokaler anpassade för förskolans verksamhet och nya utemiljöer för lärande och lek har ställts i ordning. Invigningen firades med glass, tillsammans förskolebarn och skolbarn. Visst ser det trevligt ut?

TEXT OCH FOTO: KNATTEBO FÖRSKOLA



Ridklubbens unga ledare på LedarCamp i Tärnaby

■■■ I SLUTET AV SEPTEMBER åkte 21 unga idrottsledare från Västernorrland till Tärnaby tillsammans med ungdomar från Jämtland, Härjedalen, Västerbotten och Norrbotten. De var uttagna av Västernorrlands idrottsförbund till den sjunde upplagan av LedarCamp.

De ledare som blivit uttagna är goda förebilder, har ett stort sportsligt engagemang och ett intresse för medlemmarnas sociala utveckling. De arbetar så att utövarna har inflytande över verksamheten. Att ledaren arbetar för att alla ska få vara med är en självklarhet. Sandra Kärfstedt och Cazandra Lund från Ånge Ridklubbss ungdomssektion var med på resan. Föreläsningar, aktiviteter och ledarskapsöv-

ningar stod på schemat. Sandra och Cazandra sammanfattar:

- Helgen var grymt rolig! Vi har lärt oss mycket och fått massa bra idéer som vi kommer utveckla lite mer och sedan dela med oss av till andra i klubben. Vi fick lära oss hur man ska vara som ledare, hur vi kan hjälpa barn att få bättre självförtroende och att tro på sig själva. Vi gjorde roliga aktiviteter och samarbetsövningar som vi kommer vi att göra på stallet. Eftersom det var många olika idrotter där så pratade vi även om träning för människor, så vi funderar på att starta upp träning för oss ryttare där vi använder oss av ridhuset och de material som finns där, och där är alla välkommen!



Nattis, om mamma och pappa jobbar

PÅ FÖRSKOLAN Parkbacken finns barnomsorg under kvällar, helger och nätter. Det finns 15 platser att tillgå och nu har vi några lediga platser. Vardagkvällar efter kl 18.00, nätter och hela helger är det behov som täcks. Övrig tid vistas barnen på ordinarie förskola eller fritids.

Tejpa
här!



Ånge kommun
Svarspost
Kundnummer
850113600
841 81 ÅNGE

Vik här!

FRA

Tejpa
här!

Klipp, vik ihop, tejpa
och skicka in talongen.

HJÄLP DIN KOMMUN ATT BLI BÄTTRE

Jag tycker ...

Vilken typ av synpunkt?

- Förslag
 Klagomål/kritik
 Fråga
 Beröm
 Synpunkt

Vilken verksamhet och arbets-
plats/ställe gäller det:

Skriv ner ditt förslag, klagomål/
kritik, beröm, din fråga eller
synpunkt:

Om du vill ha svar kryssa i
rutan!

Vilken kontaktform föredrar
du?

- Brev Mail Telefon

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

Telefon: _____

E-postadress: _____

Vanligen är post till kommunen of-
fentlig, vem som helst kan begära att
få se den. Vid speciella skäl kan den
sekretessbeläggas. För administra-
tion kommer dina personuppgifter att
registreras och behandlas i enlighet
med bestämmelserna i personupp-
giftslagen (PUL 1998:04).

Ånge kommun i sociala medier



ÅNGE KOMMUN HAR ett antal sidor på facebook, ett par konton på instagram och några bloggar. Om du följer våra verksamheter via sociala medier får du en inblick i vad som pågår i kommunens många olika verksamheter. Kommunen medverkar i sociala medier för att ge medborgarna möjlighet till information, kommunikation och för att skapa goda relationer och tillhörighet.

På Ånge kommuns facebookside får du veta både sånt som är "kul att veta" och viktig information som rör kommunens verksamhet. Vid krissituationer kan du räkna med att hitta viktig och snabb info via kommunens facebookside. www.facebook.com/angekommun

HÄR ÄR NÅGRA EXEMPEL



ÅNGE KOMMUNS facebook-
sida - om du vill veta mer om
vad som händer i kommunen.



FÄLT- OCH STÖDTEAMET
Ånge kommun - om du vill
följa fältarnas arbete bland
kommunens unga.



**ÅNGE TEKNISKA FÖRVALT-
NING** - om du vill få aktuell
information om avfallshan-
tering, VA-frågor, gator och
vägar, parker.



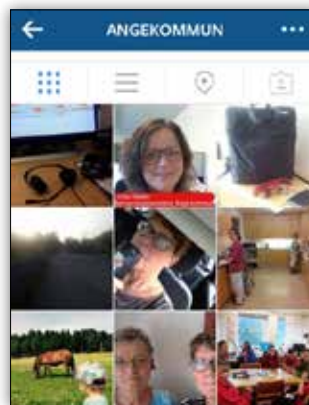
BOBERGSGYMNASIET - om
du vill veta vad som händer
på gymnasiet.



SOCIALTJÄNSTEN Ånge kom-
mun - om du vill veta mer om
vad socialtjänsten jobbar med.



INSTAGRAM



Via fotodelningsappen Insta-
gram kan du i bilder följa en
ny kommunmedarbetare varje
vecka via **@ANGEKOMMUN**.
Det finns ca 150 olika tjänste-
titlar i kommunen så det finns
en hel del att upptäcka!

FÄLT OCH STÖDTEAMET
(@faltareangekommun)
och **BOBERGSGYMNASIET**
(@bobergsgymnasiet)
har också instagram.

BLOGGAR



Det finns även några **BLOG-
GAR** som handlar om skolans
värld i första hand. Några
skolor har egna klassbloggar
och skolans utvecklingsledare
Lars Thorin har "Lars skol-
utvecklingsblogg" som följs
av skolfolk i hela landet.

Mer om sociala medier i Ånge kommun finns på
www.ange.se/socialamedier